

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Херсонський державний університет
Освітня програма	47706 Психологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	053 Психологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	48
Повна назва ЗВО	Херсонський державний університет
Ідентифікаційний код ЗВО	02125609
ПІБ керівника ЗВО	Співаковський Олександр Володимирович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.ksu.ks.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/48>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	47706
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	кафедра психології
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра спеціальної освіти, кафедра філософії та соціально-гуманітарних наук, кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова, кафедра педагогіки, психології та освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова; кафедра слов'янської філології та журналістики; кафедра інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	Херсон, вул. Університетська, 27
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	165209
ПІБ гаранта ОП	Блинова Олена Євгенівна
Посада гаранта ОП	Завідувач кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	blinova@ksu.ks.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(050)-140-82-70
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(097)-445-90-69

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна вечірня	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

ОП Психологія реалізується у ХДУ з 2016 р., розроблено та внесено уточнення відповідно до чинного законодавства (Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII в ред. від 28.09.2017, Постанова КМУ «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 №261, Постанова КМУ «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» від 06.03.2019 №167, Національна рамка кваліфікацій та нормативних документів ХДУ (зокрема, Положення про організацію освітнього процесу у ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>, а також з урахуванням акредитаційних вимог, досвіду проєктування ОП у вітчизняних та зарубіжних ЗВО, даних проєкту Tuning Educational Structures in Europe <https://cutt.ly/BEUVw4s>.

Потреба у підготовці висококваліфікованих фахівців з психології обґрунтована необхідністю розв'язання складних суспільно-значущих проблем, пов'язаних із забезпеченням оптимального функціонування спільноти, окремих соціальних груп, особистості різного віку і освітніх категорій. На основі формування системного наукового мислення та ґрунтовної теоретичної підготовки забезпечується можливість розробки і реалізації практичних засобів психологічної допомоги людям в різних сферах життєдіяльності.

Передумовами створення ОП Психологія є функціонування аспірантури зі спеціальностей 19.00.01 – загальна психологія; історія психології; 19.00.05 – соціальна психологія; психологія соціальної роботи. З обох спеціальностей успішно захищено майже 20 дисертацій, випускники реалізують свою науково-професійну підготовку у ЗВО України та у практиці психологічної роботи.

Сучасну ОП Психологія розроблено робочою групою: О.Є. Блинова – гарант, д.психол.н., професор; І.С. Попович, д.психол.н., професор; С.Д. Яковлева, д.психол.н., професор; Н.І. Тавровецька, к.психол.н., доцент; Г.А. Крупник, аспірант кафедри психології; В.Й. Бочелюк, д.психол.н., професор, завідувач кафедри психології Національного університету «Запорізька політехніка».

ОП Психологія пов'язана з науковою школою «Психологія соціальної мобільності особистості», яку очолює гарант ОП д.психол.н., професор Блинова О.Є. <https://www.kspu.edu/NewScienceActivity/ScientificSchools/Blynova.aspx>. У 2019, 2020, 2021 роках зміст ОП було переглянуто та оновлено із врахуванням рекомендацій та побажань від стейкхолдерів; обговорення у фаховому та академічному середовищі.

До викладання навчальних дисциплін залучаються фахівці із великим досвідом, відповідною кваліфікацією та вагомими показниками наукової та професійної активності (п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності), а також ті, котрі є активними учасниками міжнародних конференцій, мають високий рівень публікаційної активності. До керівництва дисертаціями аспірантів залучаються провідні науковці у сфері психології із числа НПП університету.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року			У тому числі іноземців		
			ОД	ОВ	З	ОД	ОВ	З
1 курс	2021 - 2022	3	1	0	2	0	0	0
2 курс	2020 - 2021	2	1	1	0	0	0	0
3 курс	2019 - 2020	4	1	1	3	0	0	0
4 курс	2018 - 2019	2	2	0	0	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	23684 Психологія

другий (магістерський) рівень	24236 Психологія
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	47706 Психологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	46495	46016
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	46495	46016
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	3194	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>ОНП 053 Психологія 2016.pdf</i>	8jQHf2HIqKK00x9V2zToFFrR91BDQFLG/p4uXzgmt3k=
Освітня програма	<i>ОНП_053_Психологія_2021.pdf</i>	oxVOwmbC9RYWcoLGYoOwMUWCWyuw4NrBjyDTDn7EV4=
Навчальний план за ОП	<i>053_Психологія_2021.pdf</i>	s7iWpwwdfTg8UfeYV3mu8USPrImLQ4NtpIGrp5xCtVUk=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Дроздов_Рецензія-ОНП_053 Психологія_2021.pdf</i>	VOW1UHjzhj1hsP2PM/IFi1TwvsVO809APCII64kGmPQ=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Кузікова_Рецензія_ОНП_053 Психологія_2021.pdf</i>	bPzmJQp/sIhyRoUJr7KpNMeSbkPYSsoZXLckfyiRJK=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Пілецька_Рецензія_ОНП_053 Психологія_2021.pdf</i>	rxTZmx/lBDnjZgAjRtK7XpZ6MLhzC68jKonnZLcqHuo=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілі ОНП зосереджені на розвитку компетентностей, потрібних для успішної самореалізації здобувача як науковця, викладача психології і професійного психолога <https://cutt.ly/WE4pisQ> ОНП побудована на аналізуванні та врахуванні змісту програми Tuning Educational Structures in Europe <https://cutt.ly/BEUVw4s>. Унікальність ОНП полягає у: 1) поєднанні наукової, викладацької, прикладної складових, що забезпечує розвиток широкого кола компетентностей; 2) формуванні здатності до науково-дослідницької діяльності із застосуванням сучасної методології проведення психологічного дослідження; 3) володіння технологіями надання професійної психологічної допомоги, спрямованої на мобілізацію ресурсів життєстійкості особистості в умовах соціально-економічної та політико-географічної небезпеки регіону; 4) орієнтованості освітнього процесу та дослідницької підготовки на інтеграцію в міжнародну наукову спільноту, співпрацю із зарубіжними та вітчизняними ЗВО та науковими установами. Наукові керівники є 1) редакторами двох фахових журналів (кат. Б): Науковий вісник ХДУ. Серія: Психологічні науки <https://pj.journal.kspu.edu>, Інсайт: психологічні виміри суспільства <http://insight.journal.kspu.edu/index.php/insight> (Блинова О.Є., Попович І.С., Яковлева С.Д., Тавровецька Н.І.); 2) мають високий рівень публікаційної активності у виданнях WoS та Scopus. Проф. Попович І.С. є членом редколегії наукового журналу «Revista Amazonia Investiga» WoS 3) членами постійно діючих та разових спеціалізованих вчених рад

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

При створенні ОНП враховано: «Стратегічний план розвитку ХДУ на 2018-2023 рр.» <http://www.kspu.edu/Legislation/strategy.aspx>, де відображено стратегію ЗВО; Статут ХДУ <http://kspu.edu/1/StatutKSU.aspx>, Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>, Декларацію корпоративної культури ХДУ (Наказ від 26.06.2020 № 595-Д) <https://www.kspu.edu/About/corporateculture.aspx>, де представлено місію, візію та основні цінності ХДУ.

Місія університету полягає у розширенні можливостей для реалізації персональної освітньої траєкторії студентів; формуванні інноваційного наукового та освітнього простору для забезпечення розвитку потенціалу та можливості самореалізації університетської спільноти. Основною цінністю ХДУ є особистість, здатна самостійно вирішувати світоглядні та професійні завдання та бути готовою до життя і діяльності у сучасному полікультурному середовищі. Зміст ОНП Психологія узгоджується зі стратегічними цілями розвитку ХДУ: підвищення якості освітніх послуг та забезпечення їхньої відповідності до національних, європейських і міжнародних фахових стандартів; модернізація змісту навчання; запровадження інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання; забезпечення ефективної взаємодії та співпраці із замовниками послуг і клієнтами; активізація діяльності в міжнародному та європейському освітньому просторі.

ОНП повною мірою відповідає сучасній місії і стратегії ЗВО.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Здобувачі беруть активну участь у процедурах забезпечення якості через представництво в органах самоврядування (Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених <https://www.kspu.edu/NewScienceActivity/CouncilYoungScientists.aspx>, у вчених радах факультетів та ХДУ, у роботі груп з розробки та супроводження ОНП.

У ХДУ регулярно є практика проведення опитування здобувачів стосовно організації освітнього процесу та якості освіти, що відображено у Порядку опитування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів (Наказ від 03.07.2020 № 619-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=c5da1503-be63-4923-b5f5-2d4061d2b9ff>, Результати опитування та пропозиції, які висловлюють здобувачі вищої освіти <https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>, враховуються при перегляді та оновленні ОНП, зокрема, пропозицією аспірантів було додати дисципліни, які формують навички підготовки проєктів; практично-орієнтовані дисципліни. У 2019 році здобувачами Г.Крупник, В.Мойсеєнко було висловлено пропозицію зменшити обсяг освітньої складової задля збільшення часу для реалізації наукової складової з 50 до 30 кредитів; у 2021 році за результатами опитування здобувачів при перегляді ОНП Психологія змінено обов'язкову ОК, яка поглиблює теоретичну та практичну підготовку у галузі сучасної психології; розширено перелік вибіркового компонентів загального та фахового блоку, що надає можливість формувати ПРН4; ПРН6; ПРН8; ПРН12.

- роботодавці

Роботодавцями, які беруть участь у розробці, оновленні та вдосконаленні ОНП, є професори В.Й. Бочелюк, С.Б. Кузікова, О.Ю. Дроздов, Л.З. Сердюк, Л.С. Пілецька.

При обговоренні змісту ОНП враховано пропозиції д. психол. н., професора С.Б. Кузікової: включення в освітню складову ОНП новітніх методик та технологій проведення наукового дослідження та інтерпретування його результатів для ефективного досягнення ПРН (зокрема, ПРН2), для формування компетентностей, які стосуються особливостей діагностування особистості в кризовій та травмувальній ситуації, що взято до уваги при розробці силабусу з ОК «Методологія наукового психологічного дослідження»; також науковцем запропоновано перенести на 2 рік навчання вибіркові ОК з метою підсилення теоретичної загальнонаукової та професійної підготовки аспірантів, що сприяє більш усвідомленому вибору ОК у межах їх наукового напрямку. Професор Л.С. Пілецька вказала на важливість застосування сучасних інформаційних розробок для ефективного досягнення ПРН1, ПРН7, що враховано при складанні силабусу ОК з «Сучасні освітні технології та наукова дипломатія». Професором Бочелюком В.Й., який є членом робочої групи ОНП, висунуто пропозицію щодо підсилення науково-педагогічної підготовки аспірантів, а саме, у змісті робочої програми аспірантської практики уточнити дослідницький модуль.

- академічна спільнота

Академічна спільнота є важливим стейкхолдером ОНП, інтереси та пропозиції якої враховано у такий спосіб: враховано наукові інтереси НПП ХДУ, їх кваліфікацію та досвід у конкретизації цілей та ПРН, змісту ОК, можливості запропонувати ВК для аспірантів; інтереси академічної спільноти інших ЗВО через активну співпрацю кафедри психології із відповідними кафедрами (Сумського державного педагогічного університету А.С.Макаренка, Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, Національного університету «Запорізька політехніка»; Національного університету «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г.Шевченка) та науковими установами (Інститут психології ім. Г.С.Костюка НАПН України; Інститут соціальної та політичної психології НАПН України) задля виокремлення унікальних аспектів даної ОНП.

У межах VI Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів та студентів «Соціально-психологічні технології розвитку особистості» був проведений круглий стіл «Підготовка наукових кадрів: проблеми та перспективи», за результатами якого схвалено резолюцію <https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/Conference.asp>. Пропозиції академічної спільноти враховано при розробці ОПН 2021. На міжнародних науково-практичних конференціях («Соціокультурні та психологічні виміри становлення особистості» (2019; 2021); «Соціально-психологічні технології розвитку особистості» (щорічно 2017-2021) д.психол.н., професори оцінюють наукові здобутки здобувачів ОНП.

- інші стейкхолдери

-

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Визначені в освітньо-науковій програмі «Психологія» цілі та програмні результати навчання співвідносяться з тенденціями розвитку спеціальності, оскільки спрямовані на підготовку фахівця за третім (освітньо-науковим) рівнем для проведення наукових досліджень з психології, для викладання психології у вищій школі, для роботи у прикладній психології.

ПРН відбивають тенденції розвитку ринку праці, зокрема, запити на висококваліфікованого фахівця зі ступенем доктора філософії зі спеціальності 053 Психологія для ЗВО (ФК 2, ФК 3, ФК 4, ФК 5; ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 7); фахівця, здатного працювати у галузі прикладної психології (ФК 1, ФК 4; ПРН ПРН 6; ПРН 8, ПРН 12); фахівця, який здатний здійснювати наукові дослідження з психології (ФК 1, ФК 3, ФК 6; ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3, ПРН 6, ПРН 10, ПРН 11).

Завдяки сформованості ПРН, випускники ОНП Психологія отримують можливість більш широкого вибору власної професійної траєкторії, оскільки набувають комунікативних та лідерських навичок, роботи у міждисциплінарних командах.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

У Херсонській області розроблено стратегічний план розвитку на 2021-2027 рр. <https://cutt.ly/vEUMMzC>, (рішення обл.ради від 20.12.2019 р. № 1511 зі змінами 28.02.2020 № 1560) де відзначено основні виклики, які потребують наукового, зокрема, психологічного, обґрунтування та практичного розв'язання: міграція населення, обмежені можливості для працевлаштування, особливо, молоді; зниження якості життя; потреба у забезпеченні рівного доступу до якісної освіти осіб з особливими освітніми потребами тощо. Нагальною є потреба у вдосконаленні здатності до професійної діяльності у психологічній практиці, спрямованої на мобілізацію психологічних ресурсів життєстійкості особистості в складних соціально-економічних умовах регіону.

Наукова складова ОНП Психологія спрямована на вирішення актуальних психологічних проблем ефективного функціонування соціальних спільнот, організацій, особистості, зокрема у кризових умовах та критичних ситуаціях життя.

Метою ОНП є підготовка фахівця, здатного до проведення наукових досліджень з найактуальніших проблем сучасності та до реалізації практичної роботи у різних сферах освіти, охорони здоров'я, бізнесу.

Враховано регіональні потреби у фахівця зі ступенем доктора філософії 053 Психологія, зорієнтованих на викладання у ЗВО. Випускниці аспірантури працюють у ХДУ: В.Мойсеєнко викладач кафедри психології, Л.Дрозд викладач кафедри спеціальної освіти.

Галузевий та регіональний контекст враховує тематика наукових досліджень аспірантів.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Враховано досвід аналогічних ОП:

- 1) Університет менеджменту освіти НАПН України – вважаємо слушним обрання єдиного інтегрованого вектору дослідження – спільнота, соціальна група, особистість.
- 2) Університет Григорія Сковороди у Переяславі – посилено професійну складову реалізації фахівця у практичній діяльності через розширення переліку дисциплін вільного вибору аспіранта; зважено на доцільність та обґрунтованість навчальної дисципліни професійного циклу підготовки – «Теоретична та прикладна психологія у вимірах наукових парадигм»
- 3) Національний університет «Києво-Могилянська академія» – зважено на важливість посилення мовної підготовки здобувачів, додано вибіркові дисципліни, що формують ПРН 2.
- 4) Взято до уваги положення про докторантуру Люблінського католицького університету Іоанна Павла II (положення про докторантуру) <https://phd.kul.pl/wp-content/uploads/2020/11/Regulamin-Szkoly-Doktorskiej.pdf>, зокрема, принцип розподілу освітніх компонентів на обов'язкові, факультативні, у тому числі – міждисциплінарні, власну наукову діяльність аспіранта; формування компетенцій – академічних, викладацьких, методологічних, фахових.
- 5) Гродненський державний університет імені Янки Купали (Республіка Білорусь) <https://www.grsu.by/>: у навчальному плані підготовки дисципліни розподілено на такі, які формують мовні, науково-дослідницькі та фахові компетентності спеціальності.

Аналізування подібних ОП сприяло усвідомленню світових тенденцій, які враховано розробниками ОНП при формулюванні ПРН.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Станом на 2021 рік Стандарт вищої освіти України для третього (освітньо-наукового) рівня у галузі 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія не затверджений Міністерством освіти і науки України.

Програмні результати навчання визначено, враховуючи вимоги Національної рамки кваліфікації. Також при проектуванні ОНП спиралась на проєкт Стандарту підготовки доктора філософії зі спеціальності 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, який був розміщений на офіційному сайті МОН України для громадського обговорення.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Здобувач вищої освіти визнається у Національній рамці кваліфікацій як особа, здатна до вирішення комплексних проблем в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Відповідає 8-му рівню НРК, який передбачає підготовку висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця зі ступенем доктора філософії за освітньо-науковою програмою «Психологія», здатного до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної та практичної діяльності у сфері психології, а також викладацької роботи у закладах освіти; психолога-дослідника, котрий володіє концептуальними та методологічними знаннями в психологічній галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.

При проектуванні ОНП виходимо із відповідності компетентностей / результатів навчання дескрипторам НРК. На підставі чого визначено ПРН, що співвідносяться із загальними компетентностями, зорієнтованими на спеціальність (ПРН 1, ПРН 2, ПРН 4), фаховими компетентностями, зорієнтованими на спеціальність (концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності (ПРН 3, ПРН 5, ПРН 8)), фаховими компетентностями, зорієнтованими на освітні компоненти, що відображають особливості та унікальність ОНП (ПРН 6, ПРН 12).

Такі ПРН відповідають зазначеним дескрипторам (знанням і умінням / навичкам).

– спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики – ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3;

– започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності: ПРН.6, ПРН 10.

Дескриптор «комунікація», що передбачає вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому; застосування академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях, забезпечують ПРН 4, ПРН 5, ПРН 8, ПРН 11.

«Відповідальність та автономія» втілюється в інноваційності, високому ступені самостійності, академічній і професійній доброчесності, здатності до безперервного саморозвитку та самовдосконалення ПРН 9.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

40

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

22

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

18

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Метою ОНП є підготовка висококваліфікованих та компетентних фахівців, здатних розв'язувати комплексні проблеми у науково-дослідницькій, науково-педагогічній та професійно-психологічній діяльності у галузі соціальних та поведінкових наук зі спеціальності 053 Психологія через здійснення власного наукового дослідження, переосмислення наявних та продукування нових знань у психології.

Об'єктом є психічні явища, закономірності їх виникнення, функціонування та розвитку; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психологічні процеси та механізми, які лежать в основі психічної активності людей різного віку, їх особливості та динаміка у навчанні впродовж життя.

Предметна область ОНП Психологія втілюється у змісті ОК, серед яких передбачено обов'язкові та вибіркові.

Обов'язкові освітні компоненти, зокрема, ОК4 та ОК5

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate/syllabuses.aspx> є методологічною та теоретичною базою предметної області; ВК загального блоку поглиблюють мовні компетентності, надають можливість отримати підготовку у створенні та просуванні проєктів; ВК професійного блоку – конкретизують напрями наукових досліджень здобувачів у галузі психології.

Досягнення мети забезпечується через формування компетентностей, пов'язаних із дослідницькою діяльністю психолога (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 3, ФК 1), викладацькою діяльністю (ФК 2), з формуванням навичок прикладної роботи психолога (ФК 6).

Предметна область відображена у змісті: ОК 4 Теоретична і прикладна психологія у вимірах наукових парадигм, спрямованої на опанування фундаментальними психологічними знаннями та навичками прикладної роботи у

науково-педагогічній та практичній сферах діяльності психолога, дозволяє виробити навички критичного аналізування наукових джерел, які є підґрунтям обраного аспірантом власного дослідження; ОК 5 «Методологія наукового психологічного дослідження», основним завдання якої є набуття дослідницьких вмінь у галузі психології, які спираються на етичні норми проведення наукового дослідження; дозволяє обрати та застосувати адекватні методи та наукові підходи у своїх психологічних розвідках; у дисциплінах вільного вибору аспіранта, наприклад, «Психологія саморегуляції особистості»; «Сучасні практики психологічної допомоги у кризових ситуаціях», «Психологічні технології роботи з персоналом організації», «Психологічні засади інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами», що спрямовані на опанування здобувачами ступеня доктор філософії навичок прикладної роботи.

Вибіркові освітні компоненти сприяють набуттю вмінь створювати індивідуальну траєкторію наукового пошуку, усвідомлювати актуальність обраного вектору дослідження, його значущість для суспільного розвитку.

Всі ОК ОНП є логічною взаємопов'язаною системою, надають можливість підготувати висококваліфікованих фахівців, здатних до науково-дослідницької, науково-педагогічної та прикладної діяльності у галузі психології.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Нормативними документами для формування індивідуальної освітньої траєкторії є Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (<https://bit.ly/39NjanC>), Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії та доктора наук в ХДУ (http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx), Положення про порядок і умови обрання освітніх компонент/навчальних дисциплін за вибором здобувачами вищої освіти у ХДУ (<https://bit.ly/3wAeg6Y>).

Для цього є можливості:

- наявність в ОНП дисциплін вільного вибору (45%) <https://cutt.ly/REUV7kB>;
- здобувач має право обирати керівника та тему наукового дослідження, яка не виходить за межі предметної області дослідження керівника;
- при виконанні дисертації аспірант має право долучатися до наукових ініціативних тем кафедри, до роботи наукових лабораторій <https://cutt.ly/eEUo3NL>; <https://cutt.ly/OEU2kUO>, брати участь в організації і проведенні наукових конференцій <https://cutt.ly/uE4g9BU>;
- складати індивідуальний план власної наукової роботи, враховуючи етапність дослідження, публікаційну активність, виконання окремих розділів тощо;
- аспіранти мають право брати участь в обговоренні структури та змісту ОНП та її складових;
- мають право та можливість брати участь у проектах міжнародної академічної мобільності;
- долучатися до обговорення питань, пов'язаних з організацією наукової роботи у «Науковому товаристві студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених» (<https://www.kspu.edu/NewScienceActivity/CouncilYoungScientists.aspx>)

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Загальний обсяг вибірових компонент освітньої програми складає 45%. Нормативним підґрунтям для здійснення права здобувачів щодо вибору навчальних дисциплін є «Положення про порядок і умови обрання освітніх компонент / навчальних дисциплін за вибором здобувачами вищої освіти в ХДУ» (Наказ від 04.06.2020 № 511-Д; зі змінами Наказ від 20.04.2021 №528-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Положення?id=1dac83ea-d60c-46cd-8e53-bc2daf39a218>

Підставою для визначення переліку вибірових ОК є забезпечення досягнення ПРН за освітньо-науковою програмою та сприяння формуванню дослідницьких, викладацьких компетентностей та компетентностей у сфері прикладної психології.

Обирання дисциплін здійснюється наприкінці першого року підготовки, після визначення та затвердження напряму наукового дослідження здобувачів. Перелік вибірових дисциплін, презентації до їх змісту та структури оновлюються відповідно до наукових інтересів аспірантів, силабуси розміщуються на сторінці кафедри психології офіційного web-сайту ХДУ

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate/syllabuses.aspx> та на освітній платформі KSUonline.

Порядок вибору аспірантами ВК містить ознайомлення з їх переліком та презентаціями до навчальних дисциплін, голосування на освітній платформі KSUonline, формування навчальних груп, які затверджують наказом. Обрані навчальні дисципліни вносять до індивідуального плану здобувача.

До переліку вибірових навчальних дисциплін відповідно до змісту ОНП та навчального плану підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти належать освітні компоненти загального циклу, що формують універсальні дослідницькі компетентності (Методика роботи з науковим текстом, Аналіз даних в проєктній діяльності, Ділова англомова комунікація, Академічне письмо) та професійного циклу, які поглиблюють професійні знання та навички (Соціально-психологічні засади мобільності особистості; Психологія розвитку в нормі і патології; Психологія соціальних очікувань: методологія, теорія і практика; Психогігієна професійної діяльності; Психологія саморегуляції особистості; Сучасні практики психологічної допомоги у кризових ситуаціях; Психологічні технології роботи з персоналом організації; Психологічні засади інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами).

Наявність в ОНП дисциплін вільного вибору у кількості 45% забезпечує реалізацію індивідуальної траєкторії навчання.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка аспірантів в ХДУ регламентується відповідно до Положення про аспірантську практику ХДУ (Наказ від 05.12.2018 № 1016-Д; зі змінами від 28.01.2021 №9)

http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Postgraduate_Study/praktika.aspx і є невід'ємною частиною комплексної підготовки доктора філософії. Аспірантська практика є обов'язковою освітньою компонентою ОНП та навчального плану здобувача. Зміст практичної підготовки презентований у робочій програмі практики та спрямований на формування навичок освітньої, організаційної та науково-методичної роботи в університеті, вдосконалення комплексу професійних компетентностей та якостей аспірантів, необхідних для самостійної науково-педагогічної діяльності.

Здобувачі проходять практику на кафедрах університету на другому році підготовки після опанування теоретичних дисциплін впродовж 2 тижнів. Здобувачі мають можливість обрати іншу базу практики за умов наявності угоди про академічну мобільність.

Відповідно до робочої програми аспірантської практики, вона містить у собі три змістових модулі: асистентська практика, дослідницька практика, модуль інформальної / неформальної освіти. У робочій програмі представлено критерії оцінювання кожного виду роботи здобувачів.

Після завершення практики аспіранти готують звіт. Аспірантська практика орієнтована на формування загальних компетентностей (ЗК 2, ЗК 5, ЗК 6, ЗК 7), фахових компетентностей (ФК 2), програмних результатів навчання (ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10).

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

ОК ОНП Психологія забезпечують формування соціальних навичок (soft skills). ОК загального циклу ОНП, а саме, ОК1 Іноземна мова, ОК2 Історія та філософія науки, ОК3 Сучасні освітні технології та наукова дипломатія передбачають формування здатності спілкуватися з представниками інших професійних груп, вміння працювати в команді, за потребою виконувати провідну роль; конструктивно вирішувати конфліктні ситуації, здатність брати на себе відповідальність, здатність логічно і критично мислити.

З метою покращення навичок спілкування англійською мовою здобувачами внесено пропозицію щодо розширення переліку ВК, спрямованих на формування ЗК4 (Ділова англомова комунікація).

ОК професійного циклу забезпечують набуття здобувачами таких навичок: організація наукової діяльності у психології, представлення його результатів, здатність дотримуватись етичних норм наукового психологічного дослідження, норм академічної доброчесності у науковій та науково-педагогічній діяльності.

ВК орієнтовані на формування навичок вольової регуляції (ВК Психологія саморегуляції особистості), вибудовування власної кар'єри (ВК Психогігієна професійної діяльності; ВК Психологічні технології роботи з персоналом організації); здатність працювати у ситуаціях міжкультурної взаємодії (ВК Соціально-психологічні засади мобільності особистості).

ОК6 Аспірантська практика сприяє досягненню здобувачами таких «м'яких навичок», як лідерство, вміння самостійно приймати рішення та здатність брати на себе відповідальність.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Нормативними документами, що регламентують обсяг навч. навантаження, є: Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (наказ ректора ХДУ від 02.09.2020 №789-Д

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>, Про організацію самостійної роботи студентів Наказ ХДУ від 02.07.2016 №428-Д,

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук

http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx. Тижневе аудиторне навантаження для аспірантів не перевищує 16 годин.

Навчальний план ОНП Психологія розрахований на 40 кредитів на весь період навчання. Реалізація освітньої складової здійснюється впродовж перших двох років навчання для оптимального забезпечення наукового дослідження, формування компетентностей в організації, плануванні та проведенні наукового психологічного дослідження та науково-педагогічній діяльності. Обсяг самостійної роботи становить від 1/3 до 2/3 від загального обсягу, відведеного на вивчення ОК. Співвідношення обсягів самостійної роботи та аудиторних занять визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної ОК, її місця, значення і мети в реалізації ОП, а також питомої ваги у освітньому процесі практичних і семінарських занять. Навчальні дні та їх тривалість визначаються щорічним графіком освітнього процесу та планом-регламентом роботи ХДУ <http://www.kspu.edu/Legislation/Plan.aspx>

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Навчання за дуальною освітою на ОНП не здійснюється

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

Правила прийому до Херсонського державного університету у 2021 році оприлюднено на сторінці відділу аспірантури та докторантури <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Applicant.aspx> та на сторінці приймальної комісії <http://kspu.edu/1/RulesOfEntryKSY.aspx>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Для вступників прийом здійснюється на конкурсній основі, незалежно від джерел фінансування. Термін підготовки докторів PhD складає 4 роки. Вступні іспити до аспірантури проводяться предметними комісіями відповідно до Положення про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук в ХДУ (http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx). Вступні іспити складаються з: іспиту зі спеціальності (в обсязі програми освітнього рівня магістра з відповідної спеціальності); презентації дослідницької пропозиції, яка є додатковим складником вступного іспиту зі спеціальності; вступного іспиту з іноземної мови в обсязі, що відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом TOEFL або IELTS, Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2), звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника. Відповідно до правил прийому до ХДУ особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, що зазначена в дипломі магістра (спеціаліста), передбачено додаткові вступні випробування, результати яких до конкурсного балу не зараховуються.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, можливе як у випадку переведення здобувача до ХДУ, так і в результаті його академічної мобільності. Основними документами, що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, є: Положення про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук в ХДУ (Наказ від 06.05.2021 № 555-Д; Порядок відрахування, поновлення та переведення здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у ХДУ (Наказ від 05.04.2021 № 458-Д) https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx; Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ХДУ <https://www.kspu.edu/About/Faculty/IUkrForeignPhilology/ChairTranslation/Principles.aspx>; Розділ 4 Положення про організацію освітнього процесу (Наказ від 02.09.2020 № 789-Д) <https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>; Порядок визнання (перезарахування) результатів навчання у Херсонському державному університеті (Наказ від 05.10.2021 №1021). Документи розміщені на офіційному сайті ХДУ. Усі аспіранти, незалежно від форми навчання, користуються правами на академічну мобільність

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Практики застосування визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, на ОНП Психологія спеціальності 053 Психологія не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура визнання здійснюється відповідно до Порядку ХДУ про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (наказ 04.03.2020 від № 247-Д) <http://kspu.edu/1/EduResultsKSU.aspx> Положення є у відкритому доступі на офіційному сайті. Проходження навчання в рамках неформальної освіти здобувачами підтверджується відповідним документом (сертифікат, посвідчення). Г.Крупник взяла участь у семінарі «Психолого-педагогічний супровід організації навчально-виховного процесу в умовах реформування освіти» (2019, 16 год.); у «Школі фахової майстерності практичних психологів та соціальних педагогів» (2020, 24 год.); вебінарі «Організація діяльності працівників психологічної служби з питань правопорушень здобувачів освіти» (2021, 3 год.). І.Сергет пройшла курс «Емоційний інтелект» (Асоціація інноваційної та цифрової освіти) (2021, 24 год.); В.Каленчук взяла участь: майстер-клас «Як пережити біль та подолати депресію» (2021, International training company "Osнова"); навачання у школі психосоматики О.Дівеєвої (Київ; 2020, 40 год); Міжнародний навчальний семінар «Fundamentals of behavior therapy» (2021); Літня школа «Підвищення професійних та мовних компетенцій у сфері методології досліджень у галузі соціальних наук та наук про здоров'я» (Люблін, Польща, 2021); Є.Граділь є активною учасницею курсів на платформі Prometheus, наприклад, «Децентралізація в Україні – теорія і практика» (2020); Н.Назаренко пройшла програму «Narrative Psychologie» (2020; 108 год.).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

На ОП «Психологія» застосування практики визнання результатів навчання, які б здобувачі отримали в інших ЗВО, не було. Має місце впровадження практики часткового перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті. Зокрема, результати неформальної освіти аспірантки третього року навчання Ганни Крупник, були зараховані в якості годин самостійної роботи за ОК «Психологічна допомога особистості» (2020/2021 н. р.). Тема 9 «Психологічна корекція порушених родинних стосунків. Профілактика і корекція різних форм асоціальної поведінки» (самостійна робота – 2 години) зараховано сертифікатом учасника VI Міжнародної науково-практичної конференції «Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя» (заг. к-сть – 18 годин). Серія ІПП, №224. Тема 10 «Психологічна корекція порушень соціально-психологічної адаптації» (самостійна робота – 2 години) зараховано сертифікатом науково-практичного семінару «Девіантна поведінка у царині психологічної практики» (к-сть – 6 год.). У силабусах зазначено, що здобувачі можуть отримати до 10% бонусних балів за здобутки у неформальній та інформальній освіті <http://ksuonline.kspu.edu/mod/assign/view.php?id=73861>.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Форми та методи навчання і викладання на ОП є інноваційними, доцільно застосованими, комплексне поєднання яких сприяє досягненню ПРН. Основні форми і методи зазначені в Положенні про організацію освітнього процесу в ХДУ (Наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д)

(<https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>). У ОП доцільно поєднано традиційні та інноваційні методи і форми викладання та навчання: лекція, практичне/семінарське заняття, консультація, самостійна робота, лекція-демонстрація (майстер-клас), опрацювання джерельної бази дослідження, ділові ігри (моделюючі, психологічні, ситуаційні), індивідуальна презентація, участь у практикумі, опрацювання психологічних тестів, дискусія, захист індивідуальної роботи, колегіальне оцінювання (ПРН1-ПРН12). Застосовано технології і методики проблемно-пошукового, компетентісно-орієнтованого навчання, активного наукового пізнання та евристичного навчання. Поєднано очну (денну) форму, заочну, дистанційну, мережеву і змішану форми. Впровадження перелічених методів і форм викладання та навчання забезпечує формування творчого, проблемно-пошукового, критичного мислення психолога-дослідника, через формування загальних (ЗК1-ЗК8) та фахових компетентностей (ФК1-ФК7).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Форми і методи викладання та навчання спряють досягненню мети та завдань кафедри психології та ОП і націлені на реалізацію студентоцентрованого підходу. Студентоцентрований підхід забезпечується вільним доступом здобувачів до ОП, навчальних планів, силабусів ОК, лекцій, практичних/семінарських занять, вибором теми і призначенням наукового керівника, з урахуванням наукових інтересів здобувача, правом навчатися за індивідуальним графіком, впровадженням академічної мобільності через стажування в українських та зарубіжних ЗВО. Вибіркові компоненти циклу загальної підготовки (ВК1 і ВК2) і професійної підготовки (ВК3 і ВК4) містять достатню кількість варіантів для вибору і максимально орієнтовані на наукові інтереси здобувачів. Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання визначається через опитування http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance/Survey_results.aspx. Здобувачі ОП задоволені методами навчання та викладання.

Основним документом, що демонструє реалізацію студентоцентрованого підходу в навчанні та викладанні на ОП є Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (Наказ від 02.09.2020 № 789-Д) <https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

НПП, що викладають на ОП, мають академічну свободу стосовно вибору методів навчання. Згідно Положення ХДУ про силабус (Наказ ХДУ від 12.05.2020 № 421-Д) (<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=7b3e2338-4974-4b80-a58d-bffe80a4fe1e>), самостійно визначають зміст ОК, методи і форми викладання та навчання, форми контролю. Аргументом академічної свободи є розподіл балів за темами, враховуючи вимоги накопичувальної системи оцінювання, згідно Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ХДУ (Наказ від 07.09.2020 № 803-Д зі змінами наказ від 08.09.2021 № 890-Д <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx?id=d1df2dae-d712-4042-b6dc-226996cdfdd3>)

Своє бачення щодо адекватності методів змісту дисципліни здобувачі висловлюють при опитуванні. На початку навч. року здобувачі мають змогу ознайомитися з силабусом ОК та методами викладання. При формуванні індивідуальної освітньої траєкторії здобувачі обирають ВК загального та професійного циклів підготовки для забезпечення їх освітніх потреб. Процедура регламентована у «Положенні про порядок і умови обрання освітніх компонент / навчальних дисциплін за вибором здобувачами у ХДУ» (Наказ від 04.06.2020 № 511-Д) <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>

Опанування новітніми науковими і професійно-психологічними методами та набуття досвіду провадження науково-дослідної роботи здійснюється у межах академічної мобільності (розділ 4 Положення про організацію освітнього процесу (Наказ від 02.09.2020 № 789-Д).

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонент надається здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, на початку опанування освітньої компоненти. Вичерпна інформація про ОНП, ОК є на сторінці кафедри психології <https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology.aspx> та на сторінці відділу аспірантури та докторантури https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Educational_and_scientific_programs/onp053.aspx. У силабусах ОК, які є у вільному доступі на сторінці кафедри і на платформі KSUonline, відображено конкретну інформацію щодо кількості кредитів, модулів і послідовності їх вивчення.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Освітній процес ОНП конструктивно поєднує навчання і науково-дослідну підготовку. Ключовим є орієнтація освітнього простору, що організований на кафедрі і факультеті, на формування загальних та фахових компетентностей здобувачів. Сформовані компетентності необхідні для здійснення наукових досліджень та їх презентації. Поєднання навчання і досліджень забезпечується участю аспірантів у дослідженнях, які проводить кафедра, систематичному обговоренні результатів наукової роботи аспірантів на звітній конференціях, фахових семінарах, консультаціях керівника та інших НПП кафедри. ОК і ВК першого і другого років навчання спрямовані на демонстрацію індивідуальних результатів науково-дослідної роботи, що відображає логіку методологічного мислення в контексті дослідження, вміння вести наукову дискусію, спрямовані на формування навичок академічного письма. Третій і четвертий роки навчання спрямовані на підготовку, організацію і проведення власного наукового дослідження, яке потім захищається на здобуття ступеня доктора філософії (PhD). Поєднання навчання і досліджень здійснюється завдяки заходам, які проводить кафедра психології ХДУ і її партнери:

1. Участь в організації і підготовці, разом з науковими керівниками, щорічної міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів та студентів «Соціально-психологічні технології розвитку особистості» <https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/Conference.aspx> Доповіді аспірантів, участь в аспірантському колоквиумі, презентація власних наукових здобутків.
2. Участь в організації і підготовці, разом з науковими керівниками, міжнародної науково-практичної конференції «Соціокультурні та психологічні виміри становлення особистості» <https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/Conference.aspx> Доповіді аспірантів, проведення і участь в майстер-класах, наукових дискусіях.
3. Наукові теми кафедри «Соціально-психологічні виміри становлення та розвитку особистості» (№0119U101096); «Особистісні та ситуаційні ресурси особистості в умовах життєвої та суспільної кризи» (№0119U103458).
4. Можливість долучення до роботи у наукових і навчально-наукових лабораторіях: Психологія розвитку дитини «Надія» <https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/LabPsycholDevelopChildrenNadiya.aspx>; Лабораторія розвитку сім'ї та гендерних ресурсів <https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/LabDeveFamilyGenderResources.aspx>
5. Публікація статей у співавторстві з науковими керівниками та одноосібних статей у фахових виданнях кафедри (категорія Б): Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки; науковий журнал «Інсайт: психологічні виміри суспільства».
6. Участь у діяльності наукової школи «Психологія соціальної мобільності особистості» проф. О.Є.Блинової.
7. Участь у спільних дослідженнях, що проводять НПП кафедри, з метою публікації в журналах категорії А (Scopus і WoS) (три спільні публікації).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі, які забезпечують викладання на ОНП, проводять активну наукову роботу в Україні та за її межами. Професор О.Є.Блинова має в ХДУ осередок своєї наукової школи, високу публікаційну активність – близько трьох десятків праць, опублікованих в виданнях Scopus <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57208207970> і WoS A-5188-2019. Результати фундаментального дослідження «Психології соціальної мобільності особистості» інтегровано у ВК «Соціально-психологічні засади мобільності особистості». Опубліковано навчально-методичний посібник (гриф МОН). Проводить відкриті лекції у ЗВО інших країн. Професор І.С.Попович має високу публікаційну активність і більше семи десятків праць, опублікованих в виданнях Scopus <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57208214862> і WoS F-3030-2019. Результати фундаментального дослідження «Психології соціальних очікувань особистості» інтегровано у ВК «Психологія соціальних очікувань особистості: методологія, теорія і практика». Опубліковано навчально-методичний посібник (гриф вченої ради ХДУ). Досвід тренінгової роботи викладача, сприяє оновленню ВК «Психологічні технології роботи з персоналом організації». Професор С.Д.Яковлева втілює свої наукові здобутки та практичний досвід у ВК «Психологія розвитку в нормі і патології», «Психологічні засади інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами», професор В.І.Шебанова запропонувала ВК «Сучасні практики психологічної допомоги у кризових ситуаціях», є автором розділів у колективних монографіях, методичних розробок, має авторські свідоцтва,

що підтверджує впровадження у практику та в освітню діяльність; доцент Н.І.Тавровецька працює у контексті професійної підготовки особистості, що зайшло відображення у ВК «Психогігена професійної діяльності». Всі НПП мають публікації у виданнях категорії А, у міжнародних виданнях, мають сучасні практики індивідуальної і групової роботи, що сприяє оновленню їхніх ОК і проведенню занять на високому науково-методичному рівні.
<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate/supervisors.aspx>.
Питання оновлення ОК постійно обговорюються у зв'язку з постійним науковим і професійним підвищенням кваліфікації викладачів, на науково-практичних конференціях, семінарах, науково-методичних заходах.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Надає методичне супроводження відділ міжнар. ініціатив та проєктної діяльності ХДУ
<https://www.kspu.edu/InternationalActivities/DInternatRelations.aspx>

Регламентовано: Положенням про академічну мобільність НПП ХДУ (Наказ від 02.06.2021 №494-Д); розд. 4 «Положення про організацію освітнього процесу» <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>, як на основі власної ініціативи, так і згідно укладених угод.

НПП підвищують кваліфікацію за міжнар. програмами: І.Попович за темою «Інноваційні методи та технології вищої освіти в контексті глобалізації світу» у Варненському університеті управління (Болгарія, 2019); О.Блинова у Вищій школі управління та адміністрування (Ополе, Польща; 2020); В.Шебанова у Люблінському Католицькому університеті Іоанна Павла II за програмою «Здоров'язберігаючі технології та якість життя: медичні, пед. та соц.-психол. виміри» (2019); С.Яковлева у Міжнар. освітньому проєкті «Інститут міжнародної академічної та наукової співпраці», Університет ім. кардинала Вишинського (Варшава, Польща; 2017).

Здобувачі В.Каленчук, Г.Крупник є сертифікованими учасниками міжнар. підвищення кваліфікації, літньої школи «Підвищення професійних та мовних компетенцій у сфері методології досліджень у галузі соц. наук та наук про здоров'я» (Люблін, Польща; 2021). Здобувачі беруть участь у міжнар. конференціях у ХДУ та інших ЗВО
<https://cutt.ly/EE5NAwV>

О.Блинова є учасником програми «Запрошений професор» у Гродненському державному університеті імені Янки Купали (2018)

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Освітній процес підготовки здобувачів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ
<https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>.

Забезпечення внутрішнього контролю, а саме, система якості освіти Університету реалізується у постійному (після кожного навчального семестру) моніторингу відділом забезпечення якості освіти ХДУ опитуванні здобувачів щодо якості освітніх послуг (викладання, зміст освітніх компонент/план/реалізація), що знаходять відображення у звітах відділу <https://www.kspu.edu/Archive.aspx?publishermoduleid=11256>.

Відповіді здобувачів беруться до відома та аналізуються групою забезпечення ОНП для подальшого урахування і покращення надання освітніх послуг. Здобувачі на першому занятті за навчальним планом підготовки і реалізації освітнього процесу поточного семестру знайомляться зі всіма таймінговими процесами, передбаченими у поточному навчальному році, зокрема: гарант ОНП знайомить їх зі змістом, траєкторією руху на поточний навчальний рік, кожен викладач на першому занятті за встановленим розкладом, доводить до відома щодо електронної освітньої платформи (KSU Online), знайомить з критеріями оцінки засвоєння ОК, особистим профайлом для надання зворотного зв'язку і отримання виконаних завдань, передбачених основним змістом ОК
<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate.aspx>.

Форми опитування та контрольних заходів (як поточних, так і підсумкових) представлені у силабусі освітньої компоненти <https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate/syllabuses.aspx>. Силабус з кожної ОК, передбаченої в структурі ОНП, оприлюднений на платформі KSUonline, на кафедрі психології є активне покликання на розміщення силабусу. Оцінювання знань підготовки здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Результат оцінювання дозволяє прийняти рішення щодо переведення аспіранта на наступний навчальний рік, а також здійснити зворотний моніторинг освітнього процесу за поточний навчальний рік. Виконання і реалізація індивідуального плану наукової роботи здійснюється відповідно до якісних та кількісних показників роботи аспіранта (публікація наукових праць, участь у конференціях, пошук та робота з науковими джерелами, проведення емпіричного дослідження, підготовка тексту дисертації тощо) та надається резолюція характеру руху із зазначенням виконання графіку як «з випередженням» / «повністю» / «частково» / «невиконаний». Відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого КМ України від 23.03.2016 № 261, щорічно в університеті готується розпорядження щодо звітування аспірантів і докторантів та їх атестацію у поточному навчальному році https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx. Підсумкова атестація реалізується у формі прилюдного захисту дисертації на здобуття ступеню доктора філософії.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Для розуміння здобувачами поточних, контрольних, підсумкових форм контролю за ОК, кожним викладачем представлено чіткі та зрозумілі критерії оцінювання та заходи, що передбачають реалізацію та засвоєння

здобувачами усіх ОК, передбачених ОНП. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів представлено у силабусі ОК. За індивідуальним графіком навчання аспіранта та інституційними положеннями університету щопівроку здійснюється проміжна/поточна атестація аспірантів <https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants.aspx>. На засіданні кафедри та вченої ради заслуховується звіт про роботу, надаються пропозиції щодо освітньої індивідуальної траєкторії руху, приймається звіт першим проректором, який скеровує і контролює наукову роботу університету. Критерії оцінювання проміжної та підсумкової атестації визначені індивідуальним планом підготовки здобувача та представлені у змістовій частині ОНП. Прийнятою формою зворотного зв'язку здобувачів усіх рівнів навчання є запроваджена практика ВЗЯО ХДУ систематичного опитування у формі гугл-анкетування здобувачів щодо з'ясування і фактичної фіксації об'єктивності оцінювання, що дозволяє попередити конфліктні ситуації та внести зміни до забезпечення та якості надання освітніх послуг за ОНП. Гаранти отримують результати опитування та обговорюють на засіданнях кафедри для урахування результатів та покращення якості надання освітніх послуг.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Здобувач має можливість завчасно до початку занять ознайомитись з розкладом викладення освітніх компонент у поточному семестрі, отримати графік та критерії оцінювання успішності за освітньою компонентою, передбаченою ОНП. Форми контрольних заходів за ОК представлено у навчальному плані підготовки здобувачів <https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants.aspx>. Графік освітнього процесу представляється гарантом на зустрічі зі здобувачами. Гарант для здобувачів окреслює усі таймінгові моменти поточного навчального року. Методичні матеріали до ОК, у тому числі критерії оцінювання представлено у силабусі, який розміщено у відкритому доступі на сторінці кафедри психології офіційного сайту ХДУ та на сторінці викладача на освітній платформі KSUonline. Наприкінці семестру обговорюється успішність здобувачів упродовж семестру результати контрольних заходів та приймаються відповідні рішення щодо покращення якості освітнього процесу.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Наразі Стандарт вищої освіти підготовки здобувачів за третім освітньо-науковим рівнем спеціальності 053 Психологія відсутній. Згідно ОНП, підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії завершується захистом дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді, або наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження, про рекомендацію до захисту дисертації. Дисертація виконується у процесі здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих результатів навчання та компетентностей вимогам ОНП; дисертація виконується здобувачем особисто та без порушення вимог академічної доброчесності. Вимоги до дисертації, наукових публікацій здобувача, проведення захисту дисертації визначено чинним законодавством України https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx. Згідно з ОНП п.3. у ХДУ усі дисертаційні дослідження здобувачів, обов'язково проходять перевірку на академічне співпадіння результатів теоретичних та емпіричних наукових аналізів за допомогою спеціалізованого сервісу, що визначено інституційними Положеннями університету.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедуру проведення контрольних заходів регламентовано Положення про організацію освітнього процесу у ХДУ <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>; об'єктивність оцінювання, ураховуючи випадки врегулювання у спірних конфліктних ситуаціях, положенням <https://cutt.ly/mE5ZSgP> Інформація щодо змісту і форми контрольних заходів навчальних дисциплін оприлюднено у силабусах ОК, регламентовано п.3.4 <https://cutt.ly/5E5ZVIY>. Регулювання питань щодо атестації здобувачів регламентовано положенням щодо функціонування і створення разових спеціалізованих вчених рад https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx. Інформація про проведення контрольних заходів у аспірантів оприлюднені на сайті університету <https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants.aspx>. Усі ОК мають чіткі критерії виконання контрольних заходів, викладені у силабусах: зміст і форми контрольних заходів, види контрольних завдань, критерії та порядок оцінювання. Процедура відрахування, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та докторів наук у ХДУ регламентовано інституційним положенням. Усі положення та необхідна інформація розміщені на сайті ХДУ у відкритому доступі (сторінка кафедри <https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate.aspx>, сторінка відділу аспірантури та докторантури http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx)

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Кожен здобувач має право в день підведення та оголошення результатів підсумкового оцінювання звернутися до завідувача кафедрою чи відділом аспірантури та докторантури із заявою апеляційного змісту щодо оцінювання навчальних здобутків. Порядок проведення процедури апеляції регламентовано положенням щодо організації освітнього процесу у ХДУ. Критерії оцінювання успішності засвоєння основних засадничих підвалін кожної ОК,

передбачених у ОНП передбачають відкритість, прозорість і зрозумілість усіма учасниками освітнього процесу вимог і наслідків руху в освітній компоненті, що забезпечує об'єктивність оцінювання викладачем і сприйняття результатів оцінювання здобувачами. Критерії оцінювання знань представлені у силабусах ОК, передбачених навчальним планом підготовки докторів філософії. Усебічна об'єктивність забезпечується проведенням рівневих форм контролю передбачених у силабусі ОК, зокрема: письмові форми контролю, прилюдна атестація (кафедра, міжкафедральний семінар).

Інституційне врегулювання конфлікту інтересів міститься у методичних рекомендаціях із запобігання корупції в ХДУ <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/N%20477-D%20Положення%20про%20врегулювання%20конфліктних%20ситуацій%20у%20ХДУ5053311468018019415.docx>

id=9cc59d15-afb2-4afb-b892-794b53f5a5c1

Випадків застосування процедури передбаченої у положенні щодо врегулювання конфлікту інтересів на акредитованій ОНП не було зафіксовано.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Розгляд питання урегулювання повторного проходження/перескладання контрольних заходів, передбачених на ОП, реалізується в ХДУ затвердженим на інституційному рівні Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ, здобувачі, які при складанні контрольних заходів одержали незадовільні оцінки, мають право перескласти/ліквідувати академічну заборгованість у встановлений графіком час. Повторне складання/перескладання контрольних заходів, екзаменів (заліків) допускається не більше двох разів з кожної ОК: один раз викладачеві, який здійснював семестровий контроль; другий раз – комісії (оформлюється розпорядженням по факультету). За час існування даної ОНП випадків повторного проходження/перескладання/ліквідації академічної заборгованості не було. Відповідно до Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 №167)

https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx дисертаційне дослідження, за результатами захисту якого, спеціалізовано радою прийнято рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії, може бути подана до захисту повторно після доопрацювання не раніше ніж через один рік з дня прийняття такого рішення (крім випадків, передбачених законодавством). За даною ОНП рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії та повторних захистів дисертацій не відбувалося.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

З метою раціоналізації та удосконалення організації освітнього процесу університету, та на підставі рішення вченої ради ХДУ (протокол від 27.08.2020) було уведено в дію наказом ректора (від 07.09.2020 № 802-Д) Порядок оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=6ebfe53b-c5d6-45c5-8ccd-eb65b05ea158> Затверджений на інституційному рівні Порядок урегулює усі можливості звернень здобувачів щодо оскарження процедури проведення контрольних заходів та/або результатів їх оцінювання. Здобувач має право подати апеляційну заяву до розгляду комісією за встановленим Порядком. На існуючій ОНП впродовж здійснення освітньої діяльності, випадків такої практики не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Основний курс, політика, стандарти і процедура дотримання вимог академічної доброчесності урегулюється та регламентується положеннями, розпорядженнями, рекомендаціями та методичними розробками щодо роз'яснювальної і нормативно-визначеної процедури: Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ХДУ (наказ від 06.04.2021 №419-Д); Положення про комісію з питань академічної доброчесності ХДУ (наказ від 06.04.2021 № 420-Д). Дотримання вимог щодо академічної доброчесності регулюється в університеті Положенням про групу сприяння академічній доброчесності ХДУ (наказ від 06.04.2021 №422-Д); Порядком виявлення та запобігання академічному плагіату в науково-дослідній на навчальній діяльності здобувачів вищої освіти в ХДУ (наказ від 06.04.2021 №421-Д). Здобувачі підписують «Кодекс академічної доброчесності здобувача вищої освіти ХДУ» на початку свого навчального руху за визначеною ОП. Кожен НПП зобов'язується дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності, нульової толерантності до академічного плагіату. Всі положення розміщено: <http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>

На сторінці Наукової бібліотеки розміщено окремим блоком інформацію щодо дотримання правил, роз'яснення основних форм академічного плагіату, наведено основні різновиди та поняття академічної доброчесності згідно з Законом України «Про освіту», част. 7 стаття 42

<https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/Actual/AntiPlagiarism.aspx?lang=uk>

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

В ХДУ технологічно перевірка текстів на ознаки плагіату здійснюється Науковою бібліотекою; технологічно здійснюється за допомогою двох програмних сервісів UNICHECK та Strikerplagiarism. Повноваженнями наділені Комісія з питань академічної доброчесності, група забезпечення спеціальності, експерти, які надають експертну оцінку текстових збігів у звітах подібності після технологічної перевірки.

Важливими заходами є постійне інформування щодо недопущення текстових збігів, некоректних покликань та ін. Усі наукові праці, кваліфікаційні роботи здобувачів розміщено в інституційному репозитарії

https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/Resource_2017/Digital_resources_2017/eKhSUIR_2017.a

срх Просвіта щодо академічної доброчесності реалізується через запроваджену і функціональну в університеті систему забезпечення якості освіти, створену ВЗЯО

<https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>

На офіційній сторінці Наукової бібліотеки <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx> проводяться методичні семінари, майстер-класи, практичні заняття із залученням фахівців і експертів з академічної доброчесності, засновниками сервісу технологічної перевірки UNICHECK. Здобувачам та НПП надаються рекомендації, роз'яснення та консультації з питань дотримання норм та принципів академічної доброчесності. Випускники ОНП мають обов'язково перевіряти дисертаційні дослідження у Науковій бібліотеці ХДУ на наявність текстових збігів у виконаних роботах.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОНП?

З метою популяризації академічної доброчесності серед здобувачів ОНП у ХДУ проводяться тижні Академічної доброчесності <https://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>. Процеси популяризування академічної доброчесності є системними, спрямованими на дотримання етики академічної доброчесності усіх учасників освітнього процесу. На офіційному сайті ХДУ є лінка, спрямована на популяризуванню та академічній просвіті <https://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>. Окремим розділом висвітлено діяльність комісії з питань академічної доброчесності, положення її функціонування і урегулювання випадків академічної недоброчесності. Наукова бібліотека ХДУ системно і постійно проводить різні методично-навчальні заходи (вебінари, семінари, тренінги, консультації для популяризації академічної доброчесності <https://www.kspu.edu/PublisherReader.aspx?newsId=14590>). Відділ аспірантури та докторантури поширює інформацію про недопустимість порушення принципів академічної доброчесності, що призводять до повної втрати репутації в науковому світі https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx. Усі дисертаційні роботи, рекомендовані до оприлюднення наукового дослідження у ХДУ, обов'язково проходять перевірку на унікальність виконаного дослідження інституційними технологічними сервісами.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

В університеті створено дорадчий орган, комісія з питань академічної доброчесності, що має право розглядати заяви щодо порушення, на кожному факультеті є помічник декана із забезпечення якості освіти та створені комісії з питань академічної доброчесності. Діяльність комісій регулюється інституційними положеннями <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=c85a2620-3957-4152-918d-9d64eca5db02>. Положення визначає повноваження комісії виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності (на підставі поданої здобувачем апеляційної заяви та наявності звіту подібності). Відповідальність за порушення норм та принципів академічної доброчесності визначається, у Положенні про академічну доброчесність учасників освітнього процесу <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=c158569d-2e0d-493a-8b2c-545cee8d28a6>. В Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату регламентовано процедуру та заходи щодо запобігання і протидії академічного плагіату (пп. 5.1-5.6). <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=191ba5f8-6f07-471c-bf8b-df99e4317024> Зафіксованих випадків щодо порушення етики академічної доброчесності з боку науково-педагогічних працівників за період реалізації ОНП не було встановлено. Акредитація ОНП первинна, на даний час встановлених або зафіксованих порушень академічної доброчесності у здобувачів вищої освіти з ОНП не виявлено.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Процедуру конкурсного добору регламентовано Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (Наказ від 28.12.2019 №1142-Д http://www.kspu.edu/About/AcademicCouncil/Polojenie_pro_konkurs.aspx).

Значущим є професійний рівень, що забезпечується критеріями професійної відповідності (п.38 Ліцензійних умов): науковий ступінь та вчене звання з відповідного фаху, публікаційна активність у фахових виданнях та у Scopus, WoS, стажування у вітчизняних та зарубіжних ЗВО та наукових установах.

Претендент на посаду готує документи відповідно до вимог <http://www.kspu.edu/About/AcademicCouncil.aspx>.

Викладачі проводять відкрите заняття, заповнюють оцінний лист визначення рейтингових балів діяльності.

Під час конкурсного відбору викладача на посаду ВЗЯО проводиться онлайн опитування серед здобувачів, що враховується до загальної суми балів рейтингової оцінки викладача.

Наук. керівники мають кваліфікацію відповідно до спеціальності 053 Психологія: О.Блинова, І.Попович,

С.Яковлева, Н.Тавровецька мають високі рейтингові показники

<https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance/Rating2021.aspx>; високий рівень публікаційної

активності <http://publication.kspu.edu/> Інформацію про НПП розміщено

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/Cadre.aspx>.

Всі наукові керівники та рецензенти брали участь у роботі разових спеціалізованих вчених рад, зокрема на базі ХДУ (захист Л.Дрозд, 14.05.2021)

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Оскільки ОНП спрямована на підготовку фахівців, які здатні до проведення науково-дослідницької діяльності та науково-педагогічної діяльності, головними роботодавцями постають завідувачі кафедр, які зацікавлені в якості їх підготовки.

Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу у такий спосіб:

- 1) Участь роботодавців у засіданнях кафедри при обговоренні та внесенні змін до ОНП
- 2) Участь роботодавців у круглих столах, де обговорюються питання підготовки докторів філософії та у науково-практичних конференціях, які організує ХДУ, з можливістю консультування аспірантів, які презентують свої наукові здобутки <https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/Conference.aspx>
- 3) Проведення лекційних та практичних занять провідними фахівцями у психології (наприклад, д.психол.н, професор Л.С.Пілецька, завідувач кафедри соціальної психології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника провела для здобувачів НПП гостьове інтерактивне заняття «Психологічні особливості військової діяльності» (травень 2020); професор О.Ю.Дроздов – «Соціальні уявлення представників вітчизняної психологічної спільноти про COVID-пандемію» (квітень 2021)
- 4) Можливість апробації результатів дисертаційних досліджень аспірантів.
- 5) Виконання спільних наукових досліджень, результатом яких є наукові публікації у виданнях, що включено до наукометричних баз Scopus та WoS
- 6) Роботодавці беруть участь при обговоренні (попередньому захисті) дисертаційних робіт.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ХДУ залучає до аудиторних занять практиків та експертів галузі на безкоштовній основі та у їх вільний час. Відбувається співробітництво з провідними вченими Східноукраїнського нац. ун-ту ім. В.Даля (Н.Є.Завацька); Сумського держ. пед. ун-ту ім. А.С.Макаренка (С.Б.Кузікова); Нац. ун-ту «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г.Шевченка (О.Ю.Дроздов); Інституту соціальної та політичної психології НАПН України (Л.М.Коробка) та інших ЗВО та наукових установ через проведення наукових семінарів, майстер-класів, окремих лекцій. Професор Є.В.Гейко (Центральноукраїнський держ. ун-т ім. В.Винниченка) прочитала відкриту гостьову лекцію «Психологія цілісності особистості» (2021); Доцент О.М.Лось, яка є дійсним членом ГО «Всеукраїнська психодіагностична асоціація», - відкриту лекцію «Психологія статевої самоідентифікації дитини» (2020); Р.Калінчева, практикуючий психолог, методичний семінар з теми «Особливості роботи психолога з ЛГБТ-підлітками» (2020). Викладачі ОНП є професіоналами-практиками: В.Шебанова є членом Української спілки психотерапевтів, Міжнародної асоціації дитячих психологів, психіатрів та психотерапевтів; С.Бабатіна є членом УСП, сертифікованим дитячим психологом, кризовим консультантом, що надає можливість застосовувати навички практичної роботи під час викладання ВК «Психологія саморегуляції особистості», «Сучасні практики психологічної допомоги у кризових ситуаціях».

Кафедра психології організує щорічно наук.-практ. семінари <https://cutt.ly/yE54kcc>, де аспіранти беруть участь.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

У ХДУ діє Положення про підвищення кваліфікації НПП і педагогічних працівників ХДУ та про приймання на підвищення кваліфікації НПП і педагогічних працівників (Наказ від 03.10.2021 № 771-Д) <https://www.kspu.edu/NewScienceActivity/position.aspx>. Спираючись на угоди з вищими-партнерами, підвищення кваліфікації може відбуватися у зарубіжних та вітчизняних ЗВО на наукових установах. <http://www.kspu.edu/InternationalActivities/DInternatRelations/internationalpartners.aspx> Викладачі ОНП підвищують свій професійний рівень, проф. О.Є.Блинова, І.С.Попович, С.Д.Яковлева, В.І.Шебанова пройшли міжнародні стажування <https://cutt.ly/9E55D9F>. На сайті ХДУ представлена необхідна нормативна база, що стосується, зокрема, внесення пропозиції до плану-графіку підвищення кваліфікації, а також програми підвищення кваліфікації НПП, за якими воно може бути проведено <http://www.kspu.edu/NewScienceActivity/StaffTraningSystem.aspx>. Відповідно до Розпорядження від 31.03.2020 №4 «Про інформальну освіту НПП у період карантину», викладачі набули професійних компетентностей на платформах дистанційного навчання (Наказ від 02.07.2020 № 608-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/4%201.pdf?id=844ec926-86fo-46cd-8620-6c7934c1284f> НПП мають можливість безкоштовно публікуватись у виданнях «Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки» та «Інсайт: психологічні виміри суспільства» (категорія Б).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Функціонує Школа професійного розвитку <http://www.kspu.edu/NewScienceActivity/StaffTraningSystem.aspx> Діє Положення про систему рейтингового оцінювання НПП, кафедр та факультетів <https://cutt.ly/TE6jBtX>, результати якого враховуються у матеріальному та моральному заохоченні (грамоти, подяки, почесні звання, просування за посадою).

За результатами 2020 р., О.Є.Блинова займає 6 місце серед професорів, І.С.Попович займає 4 позицію <http://www.kspu.edu/Information/ratings.aspx>

Положення про критерії преміювання НПП (Наказ від 03.03.2020 № 239-Д) <http://kspu.edu/l/Internship.aspx>, підсилює мотивацію проф. зростання викладачів (підготовка переможців конкурсів, публікації Scopus, WoS тощо). У 2020 р., враховуючи публікаційну активність, інші наукові досягнення, викладачів (О.Є.Блинова, І.С.Попович, Н.І.Тавровецька, В.І.Шебанова) відзначено премією.

За досягнення високих результатів НПП відзначаються нагородами: гарант ОНП О.Є.Блинова отримала Почесну грамоту Верховної ради України (2017), Нагрудний знак «Відмінник освіти України» (2020), Почесну грамоту

НАПН України (2021); І.С.Попович – Грамоту НАПН України (2020).

В ХДУ працюють положення, що регламентують стимулювання та заохочення викладачів: «Положення про почесні відзнаки» «Золота медаль ХДУ», «Срібна медаль ХДУ» <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/3.aspx>; «Про нагрудні знаки ХДУ»; «Про заохочувальні відзнаки ХДУ»: О.Є.Блинова, І.С.Попович, В.І.Шебанова, С.Д.Яковлева отримали нагрудні знаки «Професор ХДУ».

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Для здобувачів ОНП у ХДУ наявна розвинута матеріально-технічна база. Зокрема функціонує Наукова бібліотека. Здобувачі мають безкоштовний постійний доступ до бази даних власної генерації, відкритий доступ в мережі Інтернет до повнотекстових файлів: електронний каталог eLibrary <http://elibrary.kspu.edu/>, <http://ekhsuir.kspu.edu>. Наукова бібліотека надає послуги читачам диференційовано, з використанням потужної матеріальної бази: 6 читальні зали (зала каталогів, 2 галузевих читальних зали, універсальна читальна зала-трансформер, коворкінг-зала, конференц-зала). Всі приміщення бібліотеки оснащені швидкісним Wi-Fi та мультимедійною технікою. <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx> Діє послуга «Віртуальна довідка» (bibliography_ksu@ukr.net), здобувачі ОНП мають можливість здійснити перевірку праць на текстові збіги програмними сервісами Unicheck та Strikeplagiarism.

Бібліотека надає доступ до БД EBSCOhost, WOS та Scopus, передплачених МОН, на платформі ScienceDirect. На кафедрі психології функціонують науково-дослідні лабораторії, що сприяють ефективним дослідженням здобувачів у галузі психології та впровадженню їх результатів.

<http://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology.aspx>

Всі комп'ютерні аудиторії мають відкритий гостьовий доступ до мережі WI-FI.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Для задоволення потреб та інтересів здобувачів ОНП керуються Стратегією ХДУ (Наказ від 03.09.2021 № 672-Д), яка забезпечує баланс між реальними потребами здобувачів та створенням освітнього середовища, спрямованого на задоволення цих потреб. ХДУ створив комфортні освітні та оздоровчі умови для здобувачів <http://www.kspu.edu/Information/services.aspx>. ХДУ має розвинену інфраструктуру, яка покращується та оновлюється щороку: спортивна зала, спортивний майданчик, басейн олімпійського стандарту, їдальня, паркова зона, ботанічний сад, медичний центр первинної допомоги, соціально-психологічна служба https://drive.google.com/file/d/1m_27WpCwUHPFUNAw83GmS4KlcSxtL_Dv/view.

Здобувачі та викладачі можуть отримати пільгові путівки до спортивно-оздоровчого табору «Буревісник» <http://www.kspu.edu/About/burevisnik.aspx>.

Весь спектр подій освітнього, наукового, дозвільного життя висвітлюються у соціальних мережах: Instagram https://www.instagram.com/students_of_ksu/, Facebook <https://www.facebook.com/studparlamentksu/>. У ХДУ створено групу у Telegram [KSU_Talks_community](https://t.me/ksutalks), <https://t.me/ksutalks> та канал [KSU_Talks](https://t.me/ksu_talks), https://t.me/ksu_talks, завдяки цього відбувається комунікація між здобувачами та представниками всіх адміністративних і навчальних підрозділів, включаючи ректора.

Задля виявлення і врахування потреб здобувачів ВЗЯО регулярно проводяться опитування з різних аспектів наукової роботи, освітнього процесу <https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Безпеку фізичного та психічного здоров'я здобувачів ОНП у ХДУ забезпечує розгорнута система взаємодії спеціальних служб:

відділ охорони праці і техніки безпеки <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DLabourProtection.aspx>;

соціально-психологічна служба <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/psychologicalservice.aspx> ;

юридична клініка <http://www.kspu.edu/About/Faculty/FBP/PublicLawConsulting.aspx> ;

первинна профспілкова організація студентів та аспірантів

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/PrimaryStudUnion/Trends.aspx> ;

матеріально-технічна база для занять фізичною культурою та спортом (спортивна зала, басейн, тренажерна зала, СОТ «Буревісник») <http://www.kspu.edu/About/Faculty/IUkrForeignPhilology/MaterialtechnicalbaseofKSU.aspx> ;

Інформаційну безпеку здобувачів ОНП забезпечують платформи дистанційного навчання ХДУ (Moodle, Office365, GSuite) облаштовані засобами зв'язку (BigBlueButton, Teams, Meet), які створюють можливість проведення занять в дистанційній формі.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Організаційний, консультативний та інформаційний супровід здобувачі ОНП постійно отримують від відділу аспірантури та докторантури, який проводить загальні збори аспірантів, а також оприлюднює необхідну інформацію, нормативно-правову базу, нормативні документи на своїй офіційній сторінці на сайті ХДУ <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants.aspx>; освітня підтримка здійснюється через загальні збори аспірантів та докторантів (відбуваються двічі на рік), на яких перший проректор, завідувачка відділу та гаранті ОНП ознайомлюють здобувачів вищої освіти із необхідною інформацією щодо освітньо-наукового процесу. Інформацію щодо участі здобувачів у міжнародних програмах та проєктах забезпечує відділ міжнародних ініціатив та проєктної діяльності <http://www.kspu.edu/InternationalActivities/DInternatRelations.aspx>. Соціальну підтримку, інформаційно-консультативну також забезпечують: Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХДУ <http://www.kspu.edu/NewScienceActivity/CouncilYoungScientists.aspx>. Первинна профспілкова організація студентів допомагає здобувачам вищої освіти вирішувати соціальні питання. Інформаційна підтримка здійснюється також за допомогою повідомлень на офіційній сторінці кафедри психології сайту університету <https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate.aspx>, на факультетах працюють особи, які виконують обов'язки заступників деканів з організаційно-виховної роботи та помічника з наукової роботи. Для оперативного надання інформації працює університетський телеграм-канал @ksu_talks. За результатами опитувань ВЗЯО здобувачі ОНП загалом задоволені всіма видами підтримки. http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance/Survey_results.aspx.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

ХДУ створює та постійно модернізує максимально комфортні умови для навчання людей з особливими освітніми потребами. Вхід до корпусу оснащений пандусом. Хол головного корпусу оснащений підйомниками для осіб, які мають порушення опорно-рухового апарату. В університеті є вбиральня для людей з особливими освітніми потребами, технічне оснащення Наукової бібліотеки ХДУ забезпечує вільний доступ до читальних залів, басейн ХДУ також має всі необхідні умови: пандус, спеціальні роздягальні, механізми для купання в басейні. На ОНП Психологія здобувачів з особливими освітніми потребами немає.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентують Статут Херсонського державного університету <http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx> та низка допоміжних документів: положення «Про організацію освітнього процесу в ХДУ», у якому визначено роботу апеляційної комісії та можливість подачі апеляції здобувачем ОНП; <https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>; положення «Про комісію з питань академічної доброчесності ХДУ» <http://www.kspu.edu/Information/AcademicIntegrity.aspx>, згідно якого здобувачі мають свої академічні права та обов'язки; положення «Про врегулювання конфліктних ситуацій у Херсонському державному університеті» <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DOrganizWorkStudent.aspx>; введено в дію «Порядок реагування на випадки булінгу (цькування), сексуальних домагань та дискримінації у Херсонському державному університеті» <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DOrganizWorkStudent.aspx>. Захист прав та інтересів здобувачів, інформаційна допомога, допомога у розв'язанні конфліктних проблем – студентська профспілка ХДУ <https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/PrimaryStudUnion/Trends.aspx>. Надає на безоплатній основі консультації з правових питань юридична клініка. З метою запобігання та виявлення корупції у ХДУ введено посаду уповноваженої особи ректора з питань запобігання та виявлення корупції <http://www.kspu.edu/Anticorruption.aspx>; працює «Антикорупційна програма ХДУ» <http://www.kspu.edu/Anticorruption.aspx>, згідно якої, на початку кожного навчального року науково-педагогічний склад, здобувачі та співробітники університету інформуються про недопустимість проявів корупції. Зазначені положення та порядки дій оприлюднені на офіційному сайті університету і є доступними для всіх здобувачів ОНП. З будь-якими питаннями здобувачі ОНП можуть зателефонувати на гарячу лінію або звернутися на електронну адресу-довіри anti.koruptsiya@ukr.net. Під час реалізації ОНП Психологія конфліктних ситуацій, скарг, пов'язаних з дискримінацією, скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями; скарг, пов'язаних з корупцією, не виявлено.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регулюються Положенням про освітню програму (наказ від 03.03.2020 № 242-Д) доступне на сайті ХДУ: <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=e19c25b4-0d57-4e4a-877b-c212e7499d73> (зі змінами наказ від 10.12.2020 № 1225-Д, від 02.06.2021 № 635-Д) і Внутрішньою системою забезпечення якості освіти (ВЗЯО) ХДУ, документ розміщений за покликанням <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Відповідно до Положення про освітню програму ХДУ, перегляд освітніх програм здійснюється не рідше ніж один раз на два роки. Моніторинг здійснюють відділ забезпечення якості освіти, відділ аспірантури та докторантури, робочі групи ОНП, кафедри, враховуючи думку та пропозиції внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів.

Перегляд відбувається, спираючись на результати зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами, випускниками, потенційними роботодавцями, з урахуванням тенденцій розвитку галузі та регіонального контексту.

ОНП Психологія розроблено проєктною групою у 2016 році, коли здійснено перший набір здобувачів. Перегляд ОНП відбувався у 2019 та 2020 роках.

У 2021 році відбувся останній перегляд (Рішення вченої ради ХДУ від 17.06.2021, введено у дію Наказом від 30.06.2021 № 731-Д)

Підставою для перегляду були рекомендації стейкхолдерів, зокрема, результати опитування здобувачів, що викликало потребу в аналізуванні змісту та структури ОНП. На розширеному засіданні кафедри психології поставлено питання про доцільність та обґрунтованість внесення змін (протокол від 05.04.2021 № 2), доручено робочій групі розпочати процес перегляду та підготовки проєкту ОНП. Новий варіант проєкту розглянуто на засіданні робочої групи (протокол від 06.04.2021). Погоджено проєкт оновленої ОНП після громадського обговорення (протокол кафедри психології від 17.05.2021 №8; протокол вченої ради факультету психології, історії та соціології від 24.05.2021 №8).

Результатом перегляду є: 1) Збільшення кількості кредитів ОНП Психологія до 40 кредитів; 2) До обов'язкових компонентів ОНП додано навчальну дисципліну, яка поглиблює теоретичну і прикладну підготовку здобувачів у галузі сучасної психології «Теоретична і прикладна психологія у вимірах наукових парадигм»; 3) Посилено на 10 кредитів вибірку частину ОНП. До вибірових компонентів циклу загальної підготовки додано навчальні дисципліни, які б надавали можливість набуття здобувачами навичок презентувати та обговорювати результати власних досліджень іноземною мовою, кваліфіковано їх відобразити у наукових публікаціях, ефективно взаємодіяти з науковою спільнотою: Ділова англійська мовна комунікація; Академічне письмо.

Додано 1 дисципліну на 5 кредитів до вибірових ОК циклу професійної підготовки. Розширено каталог вибірових компонентів циклу професійної підготовки: Соціально-психологічні засади мобільності особистості; Психологія розвитку в нормі і патології; Психологія соціальних очікувань: методологія, теорія і практика; Психогігієна професійної діяльності; Психологія саморегуляції особистості; Сучасні практики психологічної допомоги у кризових ситуаціях; Психологічні технології роботи з персоналом організації.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

У внутрішній системі управління якістю значне місце відводиться участі здобувачів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності, що передбачає анонімне опитування здобувачів з питань якості освіти в ХДУ. Відповідно до Порядку опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу у ХДУ

<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=b52094ac-07b9-444f-9981-427f6f2c6918> (Наказ від 27.12.2019 №1129-Д) відбувається опитування щодо якості ОП (щорічно), щодо якості та змістового наповнення практик (щорічно), за результатами вивчення кожної дисципліни (два рази на рік). Це дозволяє враховувати пропозиції при моніторингу та оновленні ОП http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance/Survey_results.aspx. Аспіранти долучаються до процесу обговорення ОНП на засіданнях кафедри. У 2019 р. пропозицію Г.Крупник, В.Мойсеєнко щодо зменшення кількості кредитів ОНП з 50 до 30 було проаналізовано, зважено всі організаційні та змістовні можливості, аргументи здобувачів, прийнято рішення підтримати. У 2021 році за пропозицією Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, здобувачі кожної ОНП звернулися до своїх гарантів щодо збільшення освітньої складової до 40 кредитів. Залучення здобувачів до оцінювання якості ОНП відбувається за результатами вибору ВК, завдяки чому вносяться уточнення в перелік ВК та до їх змісту; при складанні індивідуального плану аспіранту, де враховуються наукові наміри, які узгоджуються із науковим керівником.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Згідно з Внутрішньою системою забезпечення якості освіти ХДУ

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx> і пунктом 1.16 Положення про студентське самоврядування ХДУ <https://www.kspu.edu/About/studparlament.aspx>, затвердженому рішенням загальноуніверситетської конференції студентів ХДУ (Протокол від 07.10.2020 №1), органи студ. самоврядування беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи; у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти. Через своїх представників у робочих та дорадчих органах ХДУ студ. самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП, в її розробці, затвердженні, перегляді:

- у діяльності робочої групи зі створення ОП;
- в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу;
- у вирішенні питань забезпечення належних побутових умов проживання здобувачів у гуртожитках та організації харчування здобувачів;
- забезпечують реалізацію заходів щодо академічної доброчесності; контролюють дотримання академічної чесності в освітньому середовищі;
- контролюють реалізацію права вільного вибору освітніх компонент, формування індивідуальної освітньої

траєкторії; захищають права та інтереси здобувачів;
- вносять пропозиції щодо розвитку матеріальної бази ХДУ.

Представники самоврядування аспірантів та молодих вчених входять до складу робочої групи з розробки ОНП; є членами вченої ради університету та факультетів.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Згідно п. 9.1 Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ, система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти вимагає залучення зовнішніх стейкхолдерів. Роботодавців залучено до процесу обговорення ОНП через регулярну, постійну співпрацю та тісний контакт з викладачами кафедри психології – участь у наукових семінарах і конференціях, круглих столах

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/Conference.aspx>

У 2021 році проведено спільний семінар з Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України у межах проекту Erasmus+ «Структуризація співпраці щодо аспірантських досліджень, навчання універсальних навичок та академічного письма на регіональному рівні України»/DocHub/, де обговорено нагальні питання підготовки докторів філософії.

В діалозі роботодавці надають інформацію стосовно сучасних тенденцій розвитку освітянської та наукової сфер, фахівці практики висловлюють побажання щодо корегування змісту ОНП задля вдосконалення певних практичних навичок.

Роботодавці на засіданнях кафедри мають можливість висловити думку та обговорити її доцільність. У 2020 р. у перегляді ОНП взяли участь професори: С.Б.Кузікова (Сумський державний пед. ун-т ім. А.С.Макаренка; Л.С.Пілецька (Прикарпатський нац. ун-т ім. Василя Стефаника; В.Й.Бочелюк (Нац. ун-т «Запорізька політехніка»). На діючу ОНП С.Б.Кузікова, О.Ю.Дроздов, Л.С.Пілецька надали рецензії

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate/programsgraduate.aspx>

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Працює «Сектор сприяння працевлаштуванню студентів та випускників» гуманітарного відділу, надає інформацію про актуальні вакансії на офіційній сторінці відділу

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DPractices.aspx>.

Взаємодія у різних напрямках з випускниками відбувається на постійній основі, запрошення на семінари, конференції та інші заходи, які проводить ЗВО. Інформацію щодо працевлаштування випускників розміщено

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate/graduates.aspx>

Випускники ОНП успішно захистили дисертації та працюють у ХДУ: В.Мойсеєнко – викладач кафедри психології,

Л.Дрозд – викладач кафедри спеціальної освіти.

Випускники аспірантури різних років працюють у ЗВО: О.Лось, І.Фоміна, І.Крупник, І.Чиньона, Н.Олейник – у ХДУ, С.Карсканова у Миколаївському нац. університеті ім. В.О.Сухомлинського, А.Яцюк – у Держ. університеті економіки і технологій (Кривий Ріг); Т.Щербак – у Сумському держ. пед. університеті ім. А.С.Макаренка; О.Амплеєва – у Чорноморському нац. університеті імені Петра Могили.

Випускники реалізують свою проф. підготовку у практиці: С.Ревенко є провідним фахівцем Соціально-психологічної служби ХДУ; С.Камінська – практичний психолог «Херсонського обласного закладу з надання психіатричної допомоги» Херсонської обл. ради; А.Чхаїдзе – менеджер по роботі з клієнтами, компанія Carlsberg Ukraine; В.Перетяцько – Архімандрит, перший заступник глави Синодального відділу по роботі з молоддю Української Православної Церкви.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Документи про розробку, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм регламентується Положенням про освітню програму (наказ від 03.03.2020 № 242-Д) доступне на сайті ХДУ:

<http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=e19c25b4-0d57-4e4a-877b-c212e7499d73> і внутрішньою системою забезпечення якості освіти ХДУ (наказ від 06.12.17 № 831-Д).

Враховуючи результати обговорення ОНП з боку здобувачів, викладачів, які забезпечують освітню складову ОНП, потенційних роботодавців, представників академічної спільноти, при перегляді ОНП у 2019 році внесено такі зміни: 1) зменшено кількість кредитів освітньої складової ОНП з 50 до 30, та відповідно, тривалість виконання освітньої складової з 7 семестрів до 4 навчальних семестрів; 2) Уточнено перелік компетентностей та програмних результатів навчання; 3) Задля посилення наукової складової, зменшено до 2 тижнів термін аспірантської практики; 4) дисципліни вільного вибору передбачено з другого семестру 1 року. У 2020 році: 1) запропоновано обов'язкову навчальну дисципліну загального циклу «Сучасні освітні технології та наукова дипломатія» з метою ґрунтовного формування викладацьких компетентностей; 2) навчальні дисципліни вільного вибору здобувача (цикли загальної та професійної підготовки) перенесено на 2 рік підготовки з метою надання освітньої підтримки виконанню наукового дослідження; також змінено процедуру вибору ВК, що з 2020 року здійснюється на платформі KSUonline; 3) внесено відповідні зміни до структурно-логічної схеми; 4) конкретизовано можливості академічної мобільності аспірантів; 5) вказано на можливості та обов'язковість перевірки публікацій, де оприлюднюються результати досліджень на текстові збіги.

У 2021 році здійснено такі заходи: 1) збільшено обсяг освітньої складової ОНП до 40 кредитів; 2) внесено уточнення до переліку обов'язкових освітніх компонентів циклу професійної підготовки; 3) розширено перелік дисциплін

вільного вибору здобувачів загального та професійного циклів підготовки задля посилення комунікативних компетентностей та надання освітньої підтримки виконанню наукового дослідження аспіранта.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація ОНП є первинною.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Згідно з Внутрішньою системою забезпечення якості освіти ХДУ (Наказ 06.12.2017 № 831-Д <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=e90d81c4-7593-4246-b11b-2f6b7e32ba89>), Порядком опитування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів (Наказ від 03.07.2020 № 619-Д) <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=c5da1503-be63-4923-b5f5-2d4061d2b9ff>, визначено процедури врахування пропозицій викладачів для вдосконалення ОП. Академічна спільнота здійснює моніторинг ОП; оцінює академічну успішність здобувачів, що дає змогу оцінити якість реалізації ОП; аналізує результати опитувань здобувачів; діє відповідно до Порядку виявлення та запобігання академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти (наказ від 06.04.2021 №421-Д): <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=191ba5f8-6f07-471c-bf8b-df99e4317024>

Введено кодекси академічної доброчесності для здобувачів <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=16deco0e-ba91-4222-8391-3df95c63e604> та НПП <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=b3c1e8ae-89e9-40df-8c24-doof9be3fc25>

Академічна спільнота залучається до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП Психологія через участь у конференціях та семінарах. Аспірантський колоквиум проведено у межах Міжнар. науково-практич. конференції «Соціально-психологічні технології розвитку особистості» (Херсон, 2020, 2021). Представники наукової академічної спільноти мають можливість визначити, якою мірою відбулося досягнення ПРН.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Для здійснення внутрішнього забезпечення якості вищої освіти передбачено такий розподіл функцій між структурними підрозділами:

Відділ забезпечення якості вищої освіти (Наказ від 04.12.2019 № 1024-Д)

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx> здійснює моніторинг якості освіти для здобувачів і академічної спільноти, дотримання академічної доброчесності, формує аналітичні звіти для управління якістю освіти.

Навчальний відділ (Наказ від 02.07.2016 № 428-Д),

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>

поєднує централізоване керівництво і контроль за освітнім процесом з боку ректорату.

Навчально-методичний відділ (Наказ від 01.11.2019 № 879-Д)

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics.aspx> методично забезпечує освітній процес.

Наукова бібліотека ХДУ здійснює інформаційне забезпечення, технічну перевірку на текстові збіги, організацію заходів з популяризації академічної доброчесності <https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>
Інформаційну, консультативну та організаційну підтримку здобувачів здійснює відділ аспірантури та докторантури, який разом із гарантами відповідає за зміст ОНП, координує роботу з документами, несе відповідальність за вступ на навчання, відрахування та поновлення аспірантів.

Ефективному управлінню якістю освіти сприяють: відділ по роботі з обдарованою молоддю, відділ з питань інтелектуальної власності <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices.aspx>.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Нормативно-правову базу, що регулює права та обов'язки учасників освітнього процесу, складають документи, розміщені на офіційному сайті ХДУ:

Колективний договір між ректором та профспілковою організацією співробітників ХДУ на 2021-2025 роки <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Колективний%20договір%20на%202021-2025.pdf?id=29ef4160-8734-4c79-845b-cbfb0b136a337>; Статут ХДУ, погоджений Конференцією трудового колективу ХДУ від 17 квітня 2019 року (Протокол № 1), <http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx>; Положення про організацію освітнього процесу ХДУ, затверджене наказом ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>

Посадові обов'язки викладачів та співробітників ХДУ (у роздрукованому вигляді представлені на кафедрі та у відділі кадрів).

Інформація, яка стосується безпосередньо здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, оприлюднена на сторінці відділу аспірантури та докторантури:

http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx

Положення про підготовку здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук в ХДУ;

Положення про аспірантську практику;

Положення про атестацію здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у разових спеціалізованих радах ХДУ;

Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу

<http://www.kspu.edu/Information/AcademicIntegrity.aspx>

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate/programsgraduate.aspx>

https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Educational_and_scientific_programs/onp053.aspx

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate/programsgraduate.aspx>

https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Educational_and_scientific_programs/onp053.aspx

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів та переглядається у разі потреби. За запитом здобувачів до обов'язкових компонентів було внесено ОК, яка надає ґрунтовну теоретичну базу для отримання необхідних компетентностей щодо планування та виконання власного дослідження – «Теоретична і прикладна психологія у вимірах наукових парадигм».

ОК «Історія та філософія науки», «Сучасні освітні технології та наукова дипломатія» спрямовані на формування загальнонаукового світогляду, наукової етики та викладацьких навичок аспірантів, забезпечують розвиток критичного мислення.

Формування комунікативних навичок та навичок роботи з науковим текстом у вітчизняному та міжнародному просторі забезпечують дисципліни «Іноземна мова», «Методика роботи з науковим текстом», в ОНП 2021 додатково внесено ВК «Ділова англійська мова», «Академічне письмо».

Зміст ОК ОНП Психологія переглядається під конкретні інтереси аспірантів, наприклад, здобувачі О. Коковіхіна, Є. Граділь обрали теми наукового дослідження, які пов'язані із соціально-психологічною проблематикою, тому до переліку вибіркового компонента внесено «Соціально-психологічні засади мобільності особистості», «Соціальні очікування особистості: методологія, теорія і практика», які дозволять поглибити знання з обраного напрямку. Як свідчать результати опитування здобувачів

https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance/Survey_results.aspx, здобувачі ОНП задоволені освітніми компонентами.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

ОНП спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, які здатні до планування та реалізації комплексного наукового дослідження, спрямованого на розв'язання актуальних суспільних проблем. В освітній складовій ОНП передбачено ОК, які сприяють розвитку наукового світогляду аспіранта (ОК2 Історія та філософія науки);

поглиблюють ґрунтовну теоретичну та методологічну підготовку здобувачів у сфері психології: ОК4 Теоретична і прикладна психологія у вимірах наукових парадигм; ОК5 Методологія наукового психологічного дослідження, ВК Методика роботи з науковим текстом, які дозволяють формувати ЗК1, ЗК3, ФК3 та ПРН1, ПРН2, ПРН6; надають можливість проводити пошук проектних пропозицій у процесі освоєння ВК Аналіз даних в проектній діяльності (ЗК3, ПРН3). Аспірантська практика формує дослідницькі навички, зокрема, презентації своїх наукових здобутків.

Отримані компетентності дозволяють логічно побудувати траєкторію власного дослідження.

Освітнє та наукове середовище кафедри психології, регулярне проведення науково-практичних конференцій, виконання двох ініціативних науково-дослідних тем «Соціально-психологічні виміри становлення та розвитку особистості» (№0119U101096); «Особистісні та ситуаційні ресурси особистості в умовах життєвої та суспільної кризи» (№0119U103458), активна співпраця аспірантів із науковими керівниками, вільний доступ до інформації у Науковій бібліотеці, сприяють успішній дослідницькій діяльності аспірантів.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Повноцінна підготовка здобувачів ОНП Психологія до викладацької діяльності забезпечується у навчальній дисципліні «Сучасні освітні технології та наукова дипломатія», які формують навички застосування новітніх методів

та прийомів у професійній діяльності, інформаційно-комунікаційної платформи, спрямовані на формування ЗК 5, ФК 2, ФК 4, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 7, ПРН 8
<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate/syllabuses.aspx>. До змісту ОНП входить обов'язкова освітня компонента ОК 6 «Аспірантська практика», яка реалізується відповідно до «Положення про аспірантську практику ХДУ»
http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DDoctorants/Normative_framework.aspx, яка передбачає набуття вмінь організації освітнього процесу із врахуванням вимог наукового, навчально-методичного, нормативного забезпечення (ПРН 7, ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10).
<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate/practicalt.aspx>. Усі аспіранти залучаються до викладацької діяльності у процесі проходження аспірантської практики. Крім того, наприклад, випускниця ОНП Психологія зі спеціальності 053 Психологія В.Мойсеєнко під час навчання була зовнішнім сумісником кафедри, зараз продовжує працювати на посаді викладача кафедри психології.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Наукові керівники аспірантів є визнаними науковцями, мають широке коло наукових інтересів, високий рівень публікаційної активності у фахових виданнях та WoS i Scopus; проходять стажування у вітчизняних та зарубіжних університетах та наукових установах. Аспіранти працюють в одному дослідницькому полі із науковими керівниками через виконання спільних наукових досліджень, результати яких представляються на науково-практичних конференціях, у спільних статтях.

Тематика аспірантів В.Каленчук, К.Круглова, О.Урсуленко, Г.Крупник пов'язані із напрямом досліджень наук. школи професора О.Є.Блинової «Психологія соціальної мобільності особистості»

<https://www.kspu.edu/NewScienceActivity/ScientificSchools/Blynova.aspx>; профіль науковця

<http://publication.kspu.edu/persons/441/>; проблематика дисертацій Є.Граділь, О.Коковіхіної, І.Сергет корелюють із колом наукових досліджень професора І.С.Поповича, виконаних у соціально-психологічному контексті досліджень соціальних очікувань особистості <http://publication.kspu.edu/persons/446/>. Професор С.Д.Яковлева керує дисертаційними дослідженнями здобувачів В.Майор, К.Трубаєвої <http://publication.kspu.edu/persons/373/>.

Проблематика наукового пошуку доцента Н.І.Тавровецької узгоджується із темою дисертації аспірантки Н.Назаренко <http://publication.kspu.edu/persons/452/>

Всі профілі аспірантів та наукових керівників доступні за покликанням

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate.aspx>.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

При виконанні наукових досліджень аспіранти мають інформаційну підтримку з боку Наукової бібліотеки <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>, яка систематично поповнює свої фонди, має доступ до вітчизняних та зарубіжних електронних баз даних

http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/Resource_2017/DBNM.aspx.

Наукова бібліотека має 5 читальних залів, доступ до Інтернету, WI-FI, відкритий

доступ до електронного архіву-репозитарію, НБД Scopus та WoS. Для апробації результатів наукових досліджень здобувачі мають можливість безкоштовного опублікування наукових статей у фахових виданнях категорії Б, головними редакторами яких є О.Є.Блинова, І.С.Попович (Науковий вісник ХДУ. Серія: Психологічні науки

<http://pj.journal.kspu.edu/index.php/pj>; Інсайт: психологічні виміри суспільства

<http://insight.journal.kspu.edu/index.php/insight>)

Кафедрою психології щорічно проводиться Міжнар. науково-практична конференція молодих вчених, аспірантів та студентів «Соціально-психологічні технології розвитку особистості»; 1 раз на два роки Міжнародна наук.-практична конференція «Соціокультурні та психологічні виміри становлення особистості (2017; 2019; 2021), де аспіранти мають можливість презентувати свої наукові здобутки. На сторінках кафедри психології

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology.aspx> та у вкладці "Наукові конференції"

<https://www.kspu.edu/NewScienceActivity/ChairsScientificSeminars.aspx> можна отримати додаткову інформацію

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Відділ міжнародних ініціатив та проектної діяльності

<http://www.kspu.edu/InternationalActivities/DInternatRelations/about.aspx> супроводжує, консультує та активно

залучає здобувачів до міжнародних програм, стипендій та стажування. Регламентовано Положенням про

академічну мобільність здобувачів вищої освіти (Наказ від 26.06.2020 № 592-Д); Положенням про

інтернаціоналізацію (Наказ від 26.06.2020 № 593-Д).

ЗВО долучає аспірантів до міжнародної академічної спільноти через участь у міжнародних форумах та публікацію наукових результатів у зарубіжних виданнях: В.Каленчук має статтю у виданні "Revista Inclusiones"

<http://www.revistainclusiones.org/index.php/inclu/article/view/1305> WoS. В.Каленчук, Г.Крупник взяли участь у

програмі "PROM – Міжнародний обмін для аспірантів та наукових кадрів", що співфінансується ЄС POWER (2014-2020) та Програмою PROM Національного Агенства Академічного Обміну у Варшаві (NAWA)

<https://cutt.ly/oE65GiH>; у літній школі «Підвищення професійних та мовних компетенцій у сфері методології

досліджень у галузі соціальних наук та наук про здоров'я» (Люблін, Польща, 2021). К.Круглов, О.Урсуленко мають публікації у виданнях Scopus та WoS.

Долучає аспірантів до міжнародної спільноти Інформаційний Центр ЄС при ХДУ

<http://www.kspu.edu/InternationalActivities/EUIC.aspx>

Кафедра психології має наукові зв'язки із зарубіжними ЗВО, які підтверджено міжнародними угодами

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate/cooperation.aspx>

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники беруть участь у виконанні науково-дослідних тем кафедри психології «Соціально-психологічні виміри становлення та розвитку особистості» (0119U101096); «Особистісні та ситуаційні ресурси особистості в умовах життєвої та суспільної кризи» (0119U103458). За результатами науково-дослідної роботи видано дві колективних монографії «Соціокультурні та психологічні виміри становлення особистості»; «Психологічні ресурси в умовах життєвої та суспільної кризи: соціальний та особистісний виміри». Всі наукові керівники мають публікації у міжнародних монографіях (SENSE).

Результати досліджень представлено у виданнях Scopus та WoS (профілі О.Є.Блинової, І.С.Поповича, С.Д.Яковлевої, Н.І.Тавровецької – онлайн-сервіс <http://publication.kspu.edu/>)

Наукові керівники беруть участь у міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairGenSocialPsychology/postgraduate/supervisors.aspx>; проходять наукові стажування.

У 2018 р. до конкурсу проєктів МОН подано «Соціальні очікування громадян України свого майбутнього» (н.кер. проф. І.С.Попович); у 2020 р. подано у НФДУ до участі у конкурсі науковий проєкт «Психологічна безпека сім'ї як ресурс подолання наслідків пандемії COVID-19» (н.кер. проф. О.Є.Блинова).

Попович І.С. є членом редакційної колегії наукового журналу «Revista Amazonia Investiga» (Universidad de la Amazonia, Colombia) (WoS); бере участь у рецензуванні наукових статей у виданнях, що включено до наукометричних баз даних.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Регламентовано у «Положенні про академічну доброчесність учасників освітнього процесу» (Наказ від 06.04.2021 № 419-Д) <http://kspu.edu/1/PositionOfAcademicIntegrity.aspx>. Всі НПП та здобувачі підписують «Кодекс академічної доброчесності» <http://kspu.edu/1/PositionOfAcademicIntegrity.aspx>. Передбачено перевірку Наук. бібліотекою на текстові збіги за допомогою програм Unicheck і StrikePlagiarism всіх наукових текстів НПП та здобувачів, а саме, дисертацій, наукових статей, тез доповідей для участі у конференції та ін. відповідно до «Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти» (Наказ від 06.04.2021 № 421-Д) <http://kspu.edu/1/PositionOfAcademicIntegrity.aspx>. Порушення академічної доброчесності розглядає комісія з питань академічної доброчесності (Наказ від 06.04.2021 № 420-Д) <http://www.kspu.edu/Information/AcademicIntegrity.aspx>. Усі наук. видання ХДУ відповідно до чинних правових норм та політики видання проходять процедуру рецензування та перевірку на наявність текстових збігів. Базові принципи АД вивчаються в освітньому процесі ОК3, ОК4, ОК5, що сприяє формуванню здатності проводити дослідження на високому рівні (ЗК1), діяти на основі етичних мотивів; дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності та керуватися загальнолюдськими цінностями (ФК3). Компетентності, набуті здобувачами на засадах АД, відображаються у ПРН8, ПРН9.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Усі наукові керівники підписують «Кодекс академічної доброчесності НПП ХДУ»

<http://kspu.edu/1/PositionOfAcademicIntegrity.aspx>.

В ХДУ контроль за дотриманням науковим керівником норм АД здійснюють завідувачі кафедр, внутрішні і зовнішні рецензенти, головні редактори наукових видань, відділ забезпечення якості вищої освіти. У разі виявлення факту порушення АД наук. керівником при рекомендації рукопису до друку, рецензенти зобов'язані повідомити про зазначений факт завідувача кафедри, заступника декана з наукової роботи; на університетському рівні – голову комісії з питань академічної доброчесності ХДУ. У розд. 5 Положення про академічну доброчесність (Наказ від 04.04.2021 № 419-Д) передбачена відповідальність за порушення АД. Академічна відповідальність за порушення АД є дисциплінарною відповідальністю відповідно до вимог законодавства України, Статуту Університету, Правил внутрішнього розпорядку та інших нормативних актів ХДУ (Розд.10). Порушення загальноприйнятих норм поведінки, ігнорування норм етики, моралі та громадської свідомості, етичних норм академічної та наукової діяльності розглядає комісія з питань академічної доброчесності та етики як вчинення аморального проступку, що за своїм характером несумісний із продовженням роботи, навчання в ХДУ. Вона є відповідальністю перед академічною спільнотою за порушення її етичних норм (п.10.2). У процесі підготовки аспірантів за програмою ОНП Психологія порушення академічної доброчесності науковими керівниками не зафіксовано

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

До сильних сторін ОНП можна віднести такі її маркери:

1. Проєктування ОНП у трьох векторах (науковому, академічному, професійному);

2. Врахування досвіду проектування ОНП у вітчизняних і зарубіжних закладах вищої освіти;
3. ОНП є інтегративною системою прозоро і логічно взаємопов'язаних освітніх і дослідницьких компонентів, що забезпечує досягнення програмних результатів навчання, які корелюють із передбаченими компетентностями;
4. Достатній для вибору перелік вибіркових дисциплін, які забезпечують однаковою мірою як науковий, так і професійний аспект психологічної підготовки здобувачів;
5. Достатнє наукове і методичне забезпечення освітнього процесу;
6. На ОНП задіяний потужний людський науковий ресурс, який складається з наукових керівників (докторів психологічних наук, професорів, кандидатів психологічних наук, доцентів), які відповідають вимогам до здійснення наукового керівництва згідно чинного законодавства, постійно публікують результати своїх досліджень, зокрема, у наукових журналах, що індексуються у наукометричних наукових базах Scopus та Web of Science CC, проходять науково-педагогічні стажування в Україні та країнах ЄС, є визнаними фахівцями у своєму дослідницькому напрямку;
7. Наявність наукової психологічної школи (керівник професор Блинова О.Є.) та наукових напрямів кафедри, в межах яких реалізуються науково-дослідні теми кафедри «Соціально-психологічні виміри становлення та розвитку особистості»; «Особистісні та ситуаційні ресурси особистості в умовах життєвої та суспільної кризи»;
8. Наукова підтримка ОП, проведення науково-дослідних робіт, численні наукові розвідки науково-педагогічних працівників із залученням здобувачів вищої освіти;
9. Проведення на регулярній основі двох міжнародних конференцій: Міжнародна науково-практична конференція аспірантів, молодих вчених та студентів «Соціально-психологічні технології розвитку особистості» (щорічно); Міжнародна науково-практична конференція «Соціокультурні та психологічні виміри становлення особистості» (один раз на два роки);
10. Відповідність вибіркових дисциплін темам і проблемам дисертаційних досліджень здобувачів;
11. Можливість представляти результати дослідження у двох фахових виданнях з психології (категорія Б) – «Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки»; «Інсайт: психологічні виміри суспільства»;
12. Створення умов для своєчасного захисту дисертацій доктора філософії в разових спеціалізованих вчених радах у ХДУ; наявність досвіду захисту доктора філософії в разових спеціалізованих вчених радах – у 2021 році захищено дисертацію Дрозд Л.В. у раді ДФ 67.051.001 (Наказ МОН від 27.09.2021 № 1017).

До слабких сторін ОНП слід віднести таке:

- недостатня залученість здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня ОНП Психологія до міжнародних наукових проєктів;
- недостатня кредитна мобільність здобувачів.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

З метою поступального розвитку ХДУ, в умовах численних викликів, розроблено та затверджено: Стратегічний план розвитку Херсонського державного університету на 2018- 2023 рр., який спрямовано на досягнення трьох ключових цілей: 1) підвищення якості освіти, що зробить навчання в університеті стабільно привабливим для здобувачів освіти; 2) створення мотиваційного середовища для розвитку освіти й науки університету; 3) покращення показників наукової роботи й досліджень, міжнародної діяльності та забезпечення академічної мобільності, зростання науково-педагогічного потенціалу з метою входження у двадцятку кращих університетів України. Стосовно розвитку ОНП Психологія передбачено такі вектори:

- включення в індивідуальні плани роботи аспірантів позицій щодо міжнародного стажування на основі укладених угод між ХДУ і зарубіжними університетами-партнерами;
- участь здобувачів у конкурсах на індивідуальні гранти, стипендії для проведення наукових досліджень;
- перспективною убачається робота над включенням журналу «Інсайт: психологічні виміри суспільства» до категорії «А» та реєстрація цього журналу в наукометричних базах Scopus та/або WoS.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та

оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: СПІВАКОВСЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ВОЛОДИМИРОВИЧ

Дата: 18.10.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК 1. Іноземна мова	навчальна дисципліна	<i>ОК 1 Іноземна мова_Силабус.pdf</i>	DYUhWHytjKHzeOTfNA+W/6kkWXEsgghMHZBehpG3q1c=	мультимедійне обладнання
ОК 2. Історія та філософія науки	навчальна дисципліна	<i>ОК 2. Історія та філософія науки_Силабус.pdf</i>	x5e9O8JyMBPoTD0axVLAqGueT4i21LAWa5NEOKNIaTo=	Мультимедійне обладнання, ноутбук, проектор з демонстраційним екраном. Здобувачі вищої освіти мають бути зареєстровані на платформі KSUonline
ОК 3. Сучасні освітні технології та наукова дипломатія	навчальна дисципліна	<i>ОК 3. Сучасні освітні технології та наукова дипломатія_Силабус.pdf</i>	GS62R7zGE7xjXcNP9Zqb5tWSTXVKJqLBxRCl3HimUhI=	Мультимедійне обладнання: проектор, ноутбук, екран настінний.
ОК 4. Теоретична і прикладна психологія у вимірах наукових парадигм	навчальна дисципліна	<i>ОК 4. Теоретична і прикладна психологія у вимірах наукових парадигм_Силабус.pdf</i>	OvpOPs5sF9tHjpxjYfM42oRs2EKRYB7z+1l2m/HAPEI=	мультимедійне обладнання; здобувачі вищої освіти мають бути зареєстровані на освітній платформі KSUonline
ОК 5. Методологія наукового психологічного дослідження	навчальна дисципліна	<i>ОК 5. Методологія наукового психол. дослідження_Силабус.pdf</i>	sm9CPV5vdF/mxM5vnBe9htN7aPXXZC2avILbltg9F7KM=	мультимедійне обладнання; здобувачі вищої освіти мають бути зареєстровані на освітній платформі KSUonline
ОК 6. Аспірантська практика	практика	<i>ОК 6. Аспірантська практика.pdf</i>	FW5RARx8R5r7PS7Nb5Ky96QICg2PefBoD/9Ghcop/vY=	мультимедійне обладнання

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
348076	Пермінова Людмила Аркадіївна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Педагогічний	Диплом доктора філософії ДК 018742, виданий 30.11.2009, Диплом кандидата наук ДК 018742, виданий 21.05.2003, Атестат доцента 02ДЦ 014475, виданий 16.06.2005, Атестат професора АП	37	ОК 3. Сучасні технології та наукова дипломатія	Показники переліку досягнень у професійній діяльності за п.38 Ліцензійних умов: 1, 3, 7, 8, 10, 19 Стажування: Гуманітарно-природничий університет в Сандомирі (Сандомир, Республіка Польща) з проблеми «Заклади вищої освіти як середовище формування нового покоління педагогічних

001447,
виданий
16.12.2019

працівників», 2018 р.,
6 кредитів (180 годин)
Публікації:
Статті:
1. Perminova L., Bila O.,
Miziuk V.,
Gumennykova T.
(2019). The Use of
Modern Interactive
Technologies
in Learning: Correlation
Analysis of the Results.
International Journal of
Innovative Technology
and Exploring
Engineering (IJITEE).
Vol. 8 Issue 8, June, P.
3172–3175. ISSN 2278-
3075. URL:
[https://www.ijitee.org/
wp-
content/uploads/paper
s/v8i8/H7323068819.p
df](https://www.ijitee.org/wp-content/uploads/papers/v8i8/H7323068819.pdf) (Scopus).
2. Perminova L., Kruty
K., Zdanevych L.,
Demianenko O. (2019).
E-Learning Methods in
Students' Education.
International Journal of
Innovative Technology
and Exploring
Engineering (IJITEE).
Vol. 8 Issue 12, October.
P. 251–256. ISSN:
2278-3075 URL:
[https://www.ijitee.org/
wp-
content/uploads/paper
s/v8i12/L36211081219.p
df](https://www.ijitee.org/wp-content/uploads/papers/v8i12/L36211081219.pdf) (Scopus).
3. Perminova L.,
Kotkova V. (2019).
Study of Kherson state
university students and
teachers' attitudes to
the using of ICT.
Information
Technologies and
Learning Tools. Vol. 72,
No. 4. P. 194–203.
ISSN: 2076-8184. DOI:
[https://doi.org/10.3340
7/itlt.v72i4.2493](https://doi.org/10.33407/itlt.v72i4.2493)
(WoS)
4. Perminova L.,
Spivakovska Y., Vinnyk
T., Kotkova V. (2019).
ICT in Professional
Education of Future
Primary School
Teachers: Modeling of
Scientific and Research
Work. 2393. P. 191–203
15th International
Conference on ICT in
Education, Research
and Industrial
Applications (ICTERI).
(Kherson; Ukraine; 12
June 2019 до 15 June
2019). P. 191–203.
URL: [http://ceur-
ws.org/Vol-
2393/paper_259.pdf](http://ceur-ws.org/Vol-2393/paper_259.pdf)
(Scopus)
5. Perminova, L.,
Zdanevych, L.,
Buchkivska, G.,
Greskova, V.,
Andriievskiy B. (2020).

Creativity Formation in the Context of Social and Psychological Adaptation of Preschoolers Aged 5-6 Years. International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education, 8(Special issue), 79-91.
<https://doi.org/10.23947/2334-8496-2020-8-SI-79-91> (Scopus)

6. Пермінова Л. Електронний підручник як засіб дидактичної підготовки студента в умовах освітнього середовища університету. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць / В.М. Мадзігон (голов. ред) та ін. – К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України. 2018. Вип.1(20). С. 42-53. ISSN 2413-4139 (фахове видання)

7. Пермінова Л. Комунікативна толерантність як умова фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: збірник наукових праць / В.М.Мадзігон (голов. ред) та ін. К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України. 2019. Вип.2(23). С. 33-38. ISSN 2413-4139 (фахове видання)

8. Пермінова Л. Формування універсальних навчальних дій студентів у системі «педагогічний коледж-заклад вищої освіти». Збірник наукових праць. Педагогічні науки. № 93, 2020. С. 105-111. Офіційний сайт видання: <https://ps.journal.kspu.edu>

Свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір:

1. Навчально-методичний посібник «Дидактична підготовка майбутніх учителів початкових класів засобами ІКТ» (свідоцтво від 19.01.2018 № 76048).

2. Навчальний посібник «Розвиток творчого мислення у молодших школярів»

(свідоцтво від 3.09.21 № 107777)

3. Монографія
«Розвиток професійних умінь керівника загальноосвітньої школи у системі курсової перепідготовки»

(свідоцтво від 3.09.2021 № 107774)

Посібники, монографії:

1. Didactic training of future primary school teachers in the didactic information environment. European vector of contemporary psychology, pedagogy and social sciences: the experience of Ukraine and the Republic of Poland: Collective monograph. Volume 2. Sandomierz: Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2018. P. 258-281.

2. Problems of organization of professional and educational trajectory of future primary school teachers. Pedagogical and psychological sciences: development prospect countries of Europe at the beginning of the third millennium: Collective monograph. Volume 1. Riga: Izdevnieciba Baltija Publishing, 2018. P. 314-330.

3. Вчитель інноваційного типу як результат якісної професійно-дидактичної підготовки у виші. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя початкового загальноосвітнього навчального закладу в умовах Нової української школи (1 частина) / за ред. Л.А. Пермінової. Херсон: Айлант, 2018. С. 55-67.

4. Дидактична підготовка майбутніх учителів початкової школи засобами ІКТ/ Навчально-методичний посібник. Херсон: Айлант, 2017. 137 с.

Опонування, разові ради:

Офіційний опонент:

1. Нестеренко М.М.
«Підготовка майбутніх учителів до моделювання уроку в умовах варіативності початкової освіти».

						<p>13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, 2019. м. Бердянськ</p> <p>2. Чередник Л. М. «Формування у майбутніх учителів готовності толерантного виховання молодших школярів». 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, 2020. м. Бердянськ</p> <p>Рецензент разової спеціалізованої вченої ради:</p> <p>1. ДФ 67.051.004, 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта, Херсонський державний університет (2021)</p> <p>Головний редактор: Збірник наукових праць «Педагогічні науки» Херсон, Херсонський державний університет (категорія Б);</p> <p>Міжнародний проєкт: Спільний проєкт «Фінська підтримка реформи української школи» («Навчаємось разом») та МОН України</p> <p>Професійні об'єднання: Член Української асоціації імені Василя Сухомлинського. Херсонська громадська організація «Фребель товариство» (ХДУ)</p>	
181448	Попович Ігор Степанович	Професор, Основне місце роботи	Психології, історії та соціології	<p>Диплом спеціаліста, Херсонський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: 010104 Професійне навчання, Диплом магістра, Херсонський державний педагогічний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання, Диплом доктора наук ДД 007007, виданий 20.03.2018,</p>	14	<p>ОК 4. Теоретична і прикладна психологія у вимірах наукових парадигм</p>	<p>Показники переліку досягнень у професійній діяльності за п.38 Ліцензійних умов: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 12, 14, 19, 20.</p> <p>Стажування: Варненський університет менеджменту (Болгарія) з 05.05.2019 р. по 12.05.2019 р., згідно наказу ХДУ від 19.04.2019 № 208-К, Тема: «Інноваційні методи і технології вищої освіти в умовах глобалізації світу» (108 годин, 4 ECTS кредити).</p> <p>Публікації: Статті: 1. Blynova, O. Ye, Popovych, I. S., Bokshan, H. I., Tsilmak, O. M., & Zavatska, N. Ye. (2019). Social and Psychological Factors of Migration Readiness of</p>

Диплом
доктора
філософії ДК
046361,
виданий
25.07.2008,
Диплом
кандидата наук
ДК 046361,
виданий
21.05.2008,
Атестат
доцента 12/ДЦ
035927,
виданий
04.07.2013,
Атестат
професора АП
001450,
виданий
16.12.2019

Ukrainian Students.
Revista ESPACIOS,
40(36), 4. (Scopus)
2. Blynova, O.,
Chervinska, I.,
Kazibekova, V.,
Bokshan, H., Yakovleva,
S., Zaverukha, O., &
Popovych I. (2020).
Social and
Psychological
Manifestations of
Professional Identity
Crisis of Labor
Migrants. Revista
Inclusiones, 7(3), 93-
105. (WoS)
3. Khmil, V. V., &
Popovych, I. S. (2019).
Philosophical and
Psychological
Dimensions of Social
Expectations of
Personality.
Anthropological
Measurements of
Philosophical Research,
16, 55-65. DOI:
10.15802/ampr.voi16.18
7540 (WoS)
4. Popovych, I. S., &
Blynova, O. Ye. (2019).
The Structure,
Variables and
Interdependence of the
Factors of Mental
States of Expectations
in Students' Academic
and Professional
Activities. The New
Educational Review,
55(1), 293-306. DOI:
10.15804/ner.2019.55.1
.24 (Scopus)
5. Popovych, I. S.,
Zavatskyi, V. Yu.,
Geyko, Ie. V., Halian, O.
I., Zavatskyi, Yu. A., &
Radul, I. H. (2019).
Research on the
Structure, Variables
and Interdependence of
the Factors of Tourists'
Mental States of
Expectation for Leisure
in Ukraine. Revista
ESPACIOS, 40(37),
page 22. (Scopus)
6. Popovych, I., Pavliuk,
M., Hrys, A.,
Sydorenko, O.,
Fedorenko, A., &
Khanetska, T. (2021).
Pre-game expected
mental states in men's
mini-football teams: a
comparative analysis,
Journal of Physical
Education and Sport,
21(2), 772-782. DOI:
10.7752/jpes.2021.0209
6 (Scopus)
7. Popovych, I.,
Blynova, O., Nass
Álvarez, J. L., Nosov, P.,
& Zinchenko, S. (2021).
A historical dimension
of the research on social
expectations of an
individual. Revista
Notas Históricas y

Geograficas, 27, 190-217. (Scopus & WoS)

8. Попович І. С. Конструювання особистістю моделі очікуваного майбутнього / І. С. Попович // Теорія і практика сучасної психології: зб. наук. праць Класичного приватного університету / за ред. Зарицької В. В. № 2. Запоріжжя. 2016. С. 94–102. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tpcp_2016_2_18 (фахова стаття)

9. Попович І. С. Теоретико-методологічні виміри конструювання особистістю майбутнього. Теоретичні і прикладні проблеми психології: зб. наук. праць Східноукраїнського національного ун-ту імені В. Даля. – Северодонецьк : Вид-во СНУ імені В. Даля, 2019. № 1 (48). С. 178–188. (фахова стаття)

Свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір: № 85719. Дата реєстрації 12.02.2019. Монографія «Психологічні виміри соціальних очікувань особистості».

№ 891825. Дата реєстрації 21.08.2019. Навчальна програма «Психологія соціальних очікувань особистості: методологія, теорія і практика».

№ 91826. Дата реєстрації 21.08.2019. Навчально-методичний посібник «Психологія соціальних очікувань особистості: методологія, теорія і практика».

Посібники, монографії:

1. Попович І. С. Психологічні виміри соціальних очікувань особистості: монографія. Херсон: ПАТ «ХМД», 2017. 504 с. (монографія)

2. Попович І. С. Психологія соціальних очікувань особистості: методологія, теорія і практика: навч.-метод. посіб. Херсон: Олді-плюс, 2019. 158 с.

						<p>(навчально-методичний посібник) Опонування: Шевченко Р.П. «Система соціально-психологічного супроводу військовослужбовців в умовах трансформаційних змін соціуму» (Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, 2019); Жигаренко І.Є. «Соціально-психологічні засади особистісно-професійної адаптації фахівців соціономічного профілю» (Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля) Всього більше ніж 10 дисертацій. Головний редактор: Науковий журнал «Інсайт: психологічні виміри суспільства» (категорія Б) Член редколегії: Науковий журнал «Revista Amazonia Investiga» (Колумбія) WoS https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/about/privacy Робота у складі експертних рад Національного агентства забезпечення якості вищої освіти Професійні об'єднання: Член Асоціації політичних психологів України</p>	
165209	Блинова Олена Євгенівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Психології, історії та соціології	<p>Диплом доктора наук ДД 000840, виданий 29.03.2012, Диплом кандидата наук ДК 010483, виданий 16.05.2001, Атестат доцента ДЦ 007087, виданий 18.02.2003, Атестат професора 12ПР 009091, виданий 21.11.2013</p>	33	<p>ОК 5. Методологія наукового психологічного дослідження</p>	<p>Показники переліку досягнень у професійній діяльності за п.38 Ліцензійних умов: 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 19 Стажування: Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, кафедра психології; 01.03.2021 – 09.04.2021 р., Наказ від 03.02.2021 №93-Д; 180 год / 6 кредитів. Тема: Наукові та методичні засади викладання психології у закладах вищої освіти. Свідоцтво про підвищення кваліфікації ПК №0212510 / 001711-21 (від 20.04.2021)</p>

Публікації:
Статті:
Проіндексовано у
Scopus:

1. Popovych, I. S. & Blynova, O. Ye. (2019) The Structure, Variables and Interdependence of the Factors of Mental States of Expectations in Students' Academic and Professional Activities. *The New Educational Review*, 55 (1), 293-306. <https://doi.org/10.15804/tner.2019.55.1.24> Scopus Q3; CiteScore 0,45
2. Popovych, I. S. & Blynova, O. Ye. (2019) Research on the Correlation between Psychological Content Parameters of Social Expectations and the Indexes of Study Progress of Future Physical Education Teachers. *Journal of Physical Education and Sport*, 19(3), 847-853. <https://doi.org/10.7752/jpes.2019.s312> Scopus Q3-Q2; CiteScore 1,29
3. Popovych, I. S., Blynova, O. Ye., Aleksieieva M., Nosov P., Zavatska N. & Smyrnova O. (2019) Research of Relationship between the Social Expectations and Professional Training of Lyceum Students studying in the Field of Shipbuilding. *Revista ESPACIOS*, Vol. 40. (№ 33). Page 21. (Scopus) <http://www.revistaespacios.com/a19v40n33/19403321.html>
4. Blynova, O. Ye, Popovych, I. S., Bokshan, H. I., Tsilmak, O. M., & Zavatska, N. Ye. (2019). Social and Psychological Factors of Migration Readiness of Ukrainian Students. *Revista ESPACIOS*, Vol. 40. (№ 36). Page 4. <http://www.revistaespacios.com/a19v40n36/19403604.html>
5. Popovych, I. S., Blynova, O. Ye., Bokshan, H. I., Nosov, P. S., Kovalchuk, Z. Ya., Piletska, L. S. & Berbentsev, V. I. (2019). The Research of the Mental States of Expecting a Victory in Men Mini-football Teams. *Journal of Physical Education and Sport*, 19(4), 2343-2351.

DOI:10.7752/jpes.2019.04355 (Scopus Q3)
<http://efsupit.ro/index.php/8-section1>
Проіндексовано у WoS:

1. Blynova O. Y., Holovkova L. S., Sheviakov O. V. Philosophical and sociocultural dimensions of personality psychological security. Anthropological Measurements of Philosophical Research. 2018. № 14. Pp. 73-83. <http://ampr.diit.edu.ua/article/view/150750>
2. Popovych I., Kononenko O., Kononenko A., Stynska V., Kravets N., Piletska L., Blynova O. (2020) Research of the Relationship between existential anxiety and the sense of personality's existence. REVISTA INCLUSIONES. Vol.7. Pages 41-59. Special Issue.
3. Blynova O., Kisil Z., Tkach T., Semenova N., Semenov O., Kaminska S., Popovych I. (2020) Psychological manifestations of marginality of future social welfare professionals. REVISTA INCLUSIONES. Vol. 7. / Numero Especial / Julio – Septiembre 2020 pp. 218-233.
4. Kuzikova, S., Shcherbak, T., Popovych, I., Blynova, O. and Skyba, O. Psychological Features of Subjective Vitality and Hardiness of Representatives of Parachute Sports. International Journal of Applied Exercise Physiology. 2020/ Vol. 9(9). Pp. 172-177. <http://ijaep.com/Journal/vol.9.9.pdf>

Фахові видання категорії Б:

1. Блинова О.Є., Казібекова В.Ф. Психологічна безпека як чинник задоволеності якістю життя в студентів закладів вищої освіти. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. 2020. Вип. 2. С. 146–154.
DOI
<https://doi.org/10.3299>

9/ksu2312-3206/2020-2-20
<https://pj.journal.kspu.edu/index.php/pj/article/view/1067/1018>
2. Blynova, O.Ye., Ursulenko, O.B. The features of the influence of urban identity on the social and psychological adaptation of students. Insight: the psychological dimensions of society: scientific journal. 2020. Issue 3. Pp. 70–83. DOI: 10.32999/2663-970X/2020-3-5
<http://insight.journal.kspu.edu/index.php/insight/article/view/43>
Свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір:
№ 88650 (від 20.05.2019)
Методичні рекомендації до проведення лабораторних занять з курсу «Соціальна психологія (з практикумом)» (Крупник І.Р., Блинова О.Є.)
№ 88651 (від 20.05.2019)
Навчальний посібник «Психологія міграції» (Слюсаревський М.М., Блинова О.Є.)
Монографії:
1. Блинова О. Є. Соціально-психологічні чинники подолання кризи ідентичності вимушених мігрантів. Особистість як суб'єкт подолання кризових ситуацій: психологічна теорія і практика : Монографія / За ред. С. Д. Максименка, С. Б. Кузікової, В. Л. Зливкова. Книга 2. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2017. С.162–180.
2. Блинова О.Є. Особистісна мобільність в контексті професійного розвитку. Соціокультурні та психологічні вектори становлення особистості: колективна монографія / О.Є. Блинова, С.І. Бабатіна, Т.М. Дудка, А.М. Одінцова та ін. / відповід. ред. Блинова О.Є. Херсон : Вид-во ФОП Вишемирський В.С., 2018. С. 6-23.

3. Блинова О.Є.
Психологічна безпека:
аналіз наукових
уявлень та досвід
емпіричного
дослідження.
Психологічні основи
розвитку особистості:
монографія / за заг.
ред. В.І. Бочелюка, за
ред. М.А. Дергач.
Запоріжжя : Просвіта,
2018. С.239-254.

4. Blynova O. Ye., The
psychological factors of
determination of the
labour migrants'
adaptation strategies in
the country of
employment. Modern
research of the
representatives of
psychological sciences :
collective monograph /
O. Ye. Blynova, Yu. O.
Bystrova, I. M. Halian,
O. M. Kikinezhdi, etc.
Lviv-Torun : Liha-Pres,
2019. Pp. 1-17. SENSE
DOI
<https://doi.org/10.36059/978-966-397-118-6/1-17> ISBN 978-966-397-118-6

5. Блинова О. Є.
Сімейні цінності
молоді в умовах
трансформаційних
змін у суспільстві.
Психологічні основи
розвитку особистості:
монографія / за заг.
ред. В. І. Бочелюка,
за ред. Ю. В.
Стрюкової. Запоріжжя
: Просвіта, 2021. Т. 7.
С.129–150.

6. Блинова О.Є.
Соціально-
психологічні
особливості
взаємовідносин
студентської молоді у
соціальних інтернет-
мережах.
Психологічні ресурси
в умовах життєвої та
суспільної кризи:
соціальний та
особистісний виміри /
Колект. моногр. /
наук. ред. О.Є.
Блинова, відпов. ред.
В.Ф. Казібекова.
Херсон : Вид-во ФОП
Вишемирський В. С.,
2021. С. 28–46. ISBN
978-617-7941-22-3

Навчальний посібник:
Слюсаревський М. М.,
Блинова О.Є.
Психологія міграції :
навчальний посібник
/ Національна
академія педагогічних
наук України; Інститут
соціальної та
політичної психології.
Видання друге,
перероблене і
доповнене. Київ :

						<p>Талком, 2018. 360 с. Під керівництвом професора Блинової О.Є. захищено 9 кандидатських дисертацій та 1 докторська (психологічні науки) Член двох спеціалізованих вчених рад Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, Д 26.457.01; Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, Д 29.051.11 Голова разової ради: ДФ 67.051.001 у ХДУ (14.05.2021), захист дис. Дрозд Л.В. Опонування (близько 15 дисертацій) Експертні ради (комісії) 1) Експертні комісії МОН України Наказ МОН від 07.09.2020 № 1111 «Про затвердження персонального складу експертних груп для проведення оцінювання ефективності діяльності закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності за науковими напрямками». Науковий напрям «Суспільні науки» 2) Експертні комісії Національного агентства забезпечення якості вищої освіти; 3) Член науково-методичної комісії НМК 4 з соціальних наук та журналістики; підкомісії 053 Психологія сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (Наказ МОН від 25.04.2019 № 582) Професійні об'єднання: Член Асоціації політичних психологів України</p>	
348834	Поліщук Ірина Євгенівна	Доцент, Суміщення	Кафедра філософії та соціально-гуманітарних наук	Диплом кандидата наук ФС 010468, виданий 30.05.1990, Атестат доцента ДЦ 003672, виданий 13.01.1993	40	ОК 2. Історія та філософія науки	Показники переліку досягнень у професійній діяльності за п.38 Ліцензійних умов: 2, 4, 6, 12, 15 Стажування: Херсонська державна морська академія, кафедра гуманітарних дисциплін (01.04.20. –

04.05.20 р.)
Свідоцтво про
підвищення
кваліфікації № 130 від
08.05.2020 р. (4
кредити ЄКТС)
Тема: Філософія та
методологія науки у
сучасному освітньому
просторі.
Публікації:
1. Поліщук І.Є.,
Галіченко М.В.
Хрестоматія з історії
та філософії науки:
навчально-
методичний посібник.
Херсон, 2018. 158 с.
2. Поліщук І.Є.,
Галіченко М.
Філософія для
нефілософів (до
питання філософсько-
методологічної
підготовки
бакалаврів, магістрів
та докторів філософії
(PhD) в сучасному
університеті).
Педагогічні науки:
Збірник наукових
праць. Херсон, 2018.
Вип. 85. С. 144-149. 3.
Поліщук І.Є.
Практикум з
філософії. Херсон,
2019. 32 с.
4. Поліщук І.Є.
Практикум з
дисципліни
«Філософія та
методологія науки».
Херсон, 2019. 26 с.
Свідоцтва про
реєстрацію
авторського права на
вір:
1. № 90977 26.07.2019
р. Методичні вказівки
і рекомендації до
семінарських занять
та самостійної роботи
з дисципліни
«Філософія та
методологія науки».
Автори: Поліщук І.Є.,
Галіченко М.В.
2. № 91127 30.07.2019
р. Авторська
навчальна програма
дисципліни «Історія і
філософія науки»
підготовка докторів
філософії PhD».
Автор: Поліщук І.Є.
3. № 91126 30.07.2019
р. Методичні
рекомендації:
Завдання для
самостійної роботи
студентів з
дисципліни
«Філософія». Автори:
Галіченко М.В.,
Поліщук І.Є.
4. № 91125 30.07.2019
р. Навчально-
методичний посібник
«Хрестоматія з історії
та філософії науки».
Автори: Галіченко

						<p>М.В., Поліщук І.Є. 5. № 91124 30.07.2019 р. Навчально-методичний посібник «Історія української культури». Автори: Галіченко М.В., Поліщук І.Є. Керівник ініціативної науково-дослідної теми: «Філософсько-методологічна підготовка магістрів та докторів філософії PhD в умовах реформування вищої освіти» державний реєстраційний номер 0117U001763 Участь у наукових конференціях: Поліщук І.Є. Етика А.Швейцера: уроки для українського суспільства. Збірник матеріалів Регіональної науково-практичної конференції «Релігійні процеси в сучасній Україні» : Наукове видання / за ред. М. В. Галіченка. Херсон, 2019. С. 10-15. Галіченко М. В., Поліщук І. Є. Філософсько-методологічна підготовка здобувачів вищої освіти в українському університеті: реальний стан і перспективи. II International scientific conference «Modernization of the educational system: world trends and national peculiarities» Conference proceedings, February 22th, 2019. Kaunas: Izdevnieciba Baltija Publishing, P. 429-431. Поліщук І.Є. «Протестантська етика і дух капіталізму» Макса Вебера у світлі актуальних проблем сучасності. Людина, що реформує та реформується. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції [Тези доповідей та виступів] / Відп. ред. Волобуєва С.В. К.:НТУ, 2017. С.86-89.</p>	
367816	Цапів Алла Олексіївна	Доцент, Суміщення	Української й іноземної філології та журналістики	Диплом магістра, Херсонський державний університет, рік закінчення: 2004, спеціальність:	13	ОК 1. Іноземна мова	Показники переліку досягнень у професійній діяльності за п.38 Ліцензійних умов: 1, 2, 4, 6, 12, 15 Стажування: 17.10.2016 по

010103
Педагогіка і
методика
середньої
освіти.
Англійська
мова і
література,
Диплом
доктора наук
ДД 010952,
виданий
09.02.2021,
Диплом
кандидата наук
ДК 007169,
виданий
26.09.2012,
Атестат
доцента 12ДЦ
043520,
виданий
30.06.2015

17.11.2016
Чорноморський
національний
університет імені
Петра Могили, тема:
«Викладання
перекладу у вищих
навчальних
зкладах», сертифікат
МК № 000024, від
01.12.2016;
Захист докторської
дисертації 25.09.2020
у спеціалізованій
вченій раді Д
64.051.27 Харківський
національний
університет імені В.Н.
Каразіна.
Публікації:
Статті:
1. Tsapiv A. (2021)
Pragmatic Perspective
of Literary Texts for
Children. In: Macagno
F., Capone A. (eds)
Inquiries in
Philosophical
Pragmatics.
Perspectives in
Pragmatics, Philosophy
& Psychology, vol 28.
Springer, Cham.
https://doi.org/10.1007/978-3-030-56696-8_11.
https://doi.org/10.1007/978-3-030-56696-8_11.
https://link.springer.com/chapter/10.1007%2F978-3-030-56696-8_11
(Scopus).
2. Tsapiv A. Feminist
Recastings of the
Cinderella Fairy Tale
Narrative. Text-Image-
Music: Crossing the
Borders Intermedial
Conversations on the
Poetics of Verbal, Visual
and Musical Texts In
Honour of Prof.
Elżbieta Chrzanowska-
Kluczewska. Peter
Lang, 2021. P. 211-221
<https://www.peterlang.com/view/9783631846698/html/ch26.xhtml>
3. Цапів А.О.
Амбівалентна
адресатність художніх
текстів для дітей:
взаємодія наратора і
фокалізатора.
Закарпатський
філологічний часопис.
№ 10. Т. С. 133-137.
4. Цапів А.О.
Текстово-графічні
нарративні техніки у
когнітивному вимірі.
Науковий вісник
Херсонського
державного
університету. Серія
«Лінгвістика» № 34,
Том 2, 2018. С. 201–
205 .
5. Bieliakhova, L.;
Tsapiv, A., Cognitive

Play Model of Narration
"Quest" in Roald Dahl's
Fairy Tale Charlie and
the Chocolate Factory.
PSYCHOLINGUISTICS.
Volume: 25, Issue: 2
Published: 2019, Pages:
11-30. DOI:
10.31470/2309-1797-
2019-25-2-11-30 (Web
of Science)

6. Цапів А.О.
Текстово-графічні
наративні техніки у
когнітивному вимірі.
Науковий вісник
Херсонського
державного
університету. Серія
«Лінгвістика» № 34,
Том 2, 2018. С. 201–
205 .
Монографії:
1. Tsapiv A.O.
Narrative modelling of
American and
Australian fairy
narratives for children
in a cultural
perspective. Traditions
and innovations in
teaching philological
disciplines: collective
monograph / N. I.
Andreichuk, O. A.
Babelyuk, V. D. Bialyk,
L. I. Bieliekhova, etc.
//Lviv-Toruń : Liha-
Pres, 2019. P. 299–316.
DOI
<https://doi.org/10.36059/978-966-397-131-5/299-316> [(SENSE category "C" [isn: 3943, 1705, 1704, 1703, 1702, 1701; prefixMetCode: 978966397]).
<http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/47>
<http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/47/530/1159-1>

2. Цапів А.О. Поетика
художнього образу
Коханої/Коханого
англомовних
поетичних текстах
крізь призму
гештальт-аналізу.
Лінгвокогнітивна
поетологія :
колективна
монографія. Херсон,
2018. С. 77–95.

3. Белехова Л.І., Цапів
А.О. Методика
інтерпретації
архетипних словесних
образів та
конструювання їх
смишлів в
англомовному
поетичному дискурсі.
Актуальні питання
теоретичної та
прикладної
лінгвістики.
Колективна
монографія. Полтава :

						<p>Полтавський інститут економіки і права Університету «Україна», 2020. С. 5–23.</p> <p>Спецрада, опонування: Учений секретар спеціалізованої вченої ради К 67.051.05 при Херсонському державному університеті із захисту кандидатських дисертацій на здобуття наукового ступеня 10.02.04 – Германські мови (2013 по теперешній час)</p> <p>Опонування: Скобнікова О.В. «Лінгвокультурний та лінгвoseміотичний аспекти репрезентації концепту FAMILY в американських національних корпусах та кінотекстах». (Д 76.051.07 Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, 2020 р.)</p> <p>Бучіна К.В. «Німецькомовна фольклорна бувальщина: когнітивно дискурсивний підхід» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 03 – Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія (ДФ 64.051.009 Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна 2021 рік)</p> <p>Член редколегії (фахові видання категорії Б)</p> <p>Заступник головного редактора Наукового вісника Херсонського державного університету. Серія «Германістика та міжкультурна комунікація»;</p> <p>Член редакційної колегії Наукового вісника Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»;</p> <p>Член редакційної колегії наукового збірника Запорізького національного університету «Нова філологія».</p> <p>Професійні об'єднання: Член всесвітньої асоціації IALS</p>
--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>ПРН 9. Працювати над власним розвитком та вдосконаленням, визначати свої професійні можливості та виявляти прагнення до підвищення професійної кваліфікації та професійної мобільності.</i>	☐	ОК 6. Аспірантська практика	Словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, інтерактивні, самостійна робота з друкованими та електронними інформаційними носіями; робота з науковою літературою, підготовка конспектів навчальних занять, саморефлексія; виконання творчих вправ	Розв'язання проблемних завдань, ситуацій, обговорення, прогнозування способів розв'язання проблемних ситуацій, самостійне моделювання ситуацій, усні висловлювання.
<i>ПРН 11. Вміти презентувати результати власного наукового дослідження, вміти вести наукову дискусію з актуальних питань психологічних досліджень.</i>	☐	ОК 1. Іноземна мова	Словесні – бесіда, розповідь, пояснення, диспут; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – вправа, практична робота; за рівнем пізнавальної активності – пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад, дослідницькі.	Усний: одномовний (безперекладний) та двомовний (перекладний) письмовий (контрольні роботи, диктанги, анотації до статей), тестовий контроль. Поточні (усний контроль, оцінювання виконаних практичних завдань і вправ), підсумкові (модульний і тестовий контроль, екзамен).
<i>ПРН 12. Володіти навичками надання професійної психологічної допомоги у різних життєвих ситуаціях</i>	☐	ОК 4. Теоретична і прикладна психологія у вимірах наукових парадигм	Словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, інтерактивні, самостійна робота з друкованими та електронними інформаційними носіями; практичні вправи з елементами тренінгу, проблемні завдання, пошук, дискусії.	Розв'язання проблемних завдань, ситуацій, обговорення, прогнозування способів розв'язання проблемних ситуацій, самостійне моделювання ситуацій, усні висловлювання.
		ОК 5. Методологія наукового психологічного дослідження	Практичні вправи з елементами тренінгу, лекція, пояснення.	Розв'язання проблемних завдань, ситуацій, обговорення, прогнозування способів розв'язання проблемних ситуацій, самостійне моделювання ситуацій, усні висловлювання.
<i>ПРН 8. Демонструвати прихильність до норм професійної етики, міжкультурної толерантності, професійних цінностей у науковій / практичній діяльності.</i>	☐	ОК 6. Аспірантська практика	Словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, інтерактивні, самостійна робота з друкованими та електронними інформаційними носіями	Аналіз ситуацій, підготовка конспектів навчальних занять, саморефлексія.
		ОК 3. Сучасні освітні технології та наукова дипломатія	Лекції, семінари, індивідуальні завдання. моделювання ситуацій, ділові ігри, рольові ігри, кейс-метод, аналіз професійних ситуацій, метод	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи). Підсумковий: екзамен

			проектів.	
		ОК 2. Історія та філософія науки	Лекції, семінари, індивідуальні завдання. Презентації, тестові завдання, усні обговорення в дискусійній формі на практичних заняттях, підготовка конспектів (тез, рефератів), лекції з використанням логічних методів, науковою літературою	Усний (опитування), письмовий (контрольні роботи, реферати), тестовий контроль; письмові відповіді на завдання для самостійної роботи, практична перевірка, самооцінка, екзамен.
<i>ПРН 7. Уміти здійснювати освітню діяльність у сфері психології й на межі предметних галузей та нести відповідальність за процес та результат навчання інших. Здійснювати викладання теоретичних та практичних психологічних дисциплін з використанням класичних та новітніх освітніх технологій навчання</i>	☐	ОК 6. Аспірантська практика	Словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, інтерактивні, самостійна робота з друкowanими та електронними інформаційними носіями. Збір фактичного матеріалу, опрацювання першоджерел, написання звіту. Застосування методів теоретичного та емпіричного дослідження.	Оцінювання змісту та/або презентації результатів виконаних завдань та досліджень. Захист результатів практики.
		ОК 3. Сучасні освітні технології та наукова дипломатія	Лекції, семінари, індивідуальні завдання, словесні, наочні, практичні методи, самостійна робота, робота над проектами, метод проблемно-орієнтовного навчання	Усний (опитування, бесіда), письмовий (контрольні роботи).
<i>ПРН 10. Виявляти здатність до гнучкого, оперативного розв'язання професійних проблем в умовах змін, невизначеності та соціальної напруженості.</i>	☐	ОК 6. Аспірантська практика	Словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, інтерактивні, самостійна робота з друкowanими та електронними інформаційними носіями; практичні вправи з елементами тренінгу, проблемні завдання, пошук, дискусії.	Розв'язання проблемних завдань, ситуацій, обговорення, прогнозування способів розв'язання проблемних ситуацій, самостійне моделювання ситуацій, усні висловлювання.
<i>ПРН 6. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, соціальних груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.</i>	☐	ОК 5. Методологія наукового психологічного дослідження	Словесні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, інтерактивні, самостійна робота з друкowanими та електронними інформаційними носіями	Оцінювання викладачем наукових тез і статей, написаних здобувачами; оцінювання викладачем само- і взаємоаналізу матеріалів теоретичного і емпіричного дослідження
		ОК 4. Теоретична і прикладна психологія у вимірах наукових парадигм	Лекції (оглядова, проблемна). Пояснення. Лекція-демонстрація (майстер-клас). Виконання вправ. Виконання практичних завдань (кейс-метод). Дискусія. Обговорення. Самостійна робота з літературними джерелами	Вибірковий усний; колегіальне оцінювання; захист індивідуальної роботи
<i>ПРН 2. Знати та переосмислювати існуючі та \ або створювати (за потреби) нові теоретичні моделі та психологічні підходи до аналізу й інтерпретації одержаних результатів наукового</i>	☐	ОК 5. Методологія наукового психологічного дослідження	Теоретичні (аналіз, синтез, зіставлення, порівняння, узагальнення та систематизація), системного аналізу (моделювання, діагностики і прогнозування), емпіричні: (анкетування, тестування, спостереження, фокус-групове опитування, експеримент), статистичні методи.	Поточні (оцінювання виконаних практичних завдань, виконання самостійної роботи, підготовка презентацій) і підсумкові (диф.залік).

дослідження.		ОК 4. Теоретична і прикладна психологія у вимірах наукових парадигм	Лекції (оглядова, проблемна). Пояснення. Лекція-демонстрація (майстер-клас). Виконання вправ. Виконання практичних завдань (кейс-метод). Дискусія. Обговорення. Самостійна робота з літературними джерелами	Методи поточного контролю: усні опитування; участь в обговоренні та дискусіях; есе; опорний конспект; проблемно-аналітичні та практичні завдання професійно-практичного спрямування. Методи підсумкового контролю: екзамен. Підсумковий та поточний контроль в системі «MOODLE».
ПРН 4. Уміти полілогічно взаємодіяти із світовою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження.	☐	ОК 3. Сучасні освітні технології та наукова дипломатія	Лекційні, семінарські заняття, самостійна, індивідуальна робота із застосуванням інтерактивних методів, частково-пошукових, опрацювання дискусійних практичних питань.	Поточний контроль (тестовий, усне опитування, індивідуальні завдання, контрольна та самостійна роботи). Підсумковий контроль (екзамен)
ПРН 3. Уміти створювати та впроваджувати інноваційно-дослідницькі проекти у різних сферах суспільного життя, включаючи власні дослідження	☐	ОК 1. Іноземна мова	Словесні; наочні; інтерактивні; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладення, дослідницький; моделювання; метод проєктів.	Усний: одномовний (безперекладний) та двомовний (перекладний) письмовий (контрольні роботи, диктанти, анотації до статей), тестовий контроль. Поточний контроль (тестовий, усне опитування, індивідуальні завдання, контрольна та самостійна роботи). Підсумковий контроль (екзамен)
		ОК 5. Методологія наукового психологічного дослідження	Теоретичні (аналіз, синтез, зіставлення, порівняння, узагальнення та систематизація), системного аналізу (моделювання, діагностики і прогнозування), емпіричні: (анкетування, тестування, спостереження, фокус-групове опитування, експеримент), статистичні методи.	Оцінювання письмових доповідей; виступів на наукових конференціях; само- і взаємоаналіз наукових звітів здобувачів, само- і взаємоаналіз рецензій, написаних на наукові публікації здобувачів.
ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел на основі сучасних методологій наукової діяльності та інформаційно-комунікаційних	☐	ОК 4. Теоретична і прикладна психологія у вимірах наукових парадигм	Організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності (проблемні, лекції, прес-конференція), семінари; пояснення, розповідь, бесіда), наочні: ілюстрація, демонстрація із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація).	Поточний та підсумковий контроль методи: методи усного контролю, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, мозковий штурм, методи письмового контролю: самостійна робота, методи самоконтролю: самоаналіз, поточні (оцінювання виконаних практичних завдань, виконання самостійної роботи, підготовка презентацій) і підсумкові (екзамен).
		ОК 5. Методологія наукового психологічного дослідження	Словесні; наочні; інтерактивні; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, дослідницький; моделювання; метод проєктів	Оцінювання результатів самооцінки здобувачів власної наукової діяльності та шляхів усунення недоліків у роботі, оцінювання пропозицій здобувачів щодо розв'язання психологічних завдань та проблем
		ОК 4. Теоретична і прикладна психологія	З метою активізації сприймання та осмислення	Методи поточного контролю: усні опитування;

(цифрових) технологій		у вимірах наукових парадигм	навчальної інформації: (індуктивно-дедуктивні, аналітико-синтетичні), метою розвитку самостійності, критичності, (пошуково-дослідницькі), з метою активізації наукового пошуку (самостійна робота здобувачів з рекомендованими науковими джерелами; виконання індивідуальних навчальних проєктів).	участь в обговоренні та дискусіях; опорний конспект; проблемно-аналітичні та практичні завдання професійно-практичного спрямування. Методи підсумкового контролю: екзамен. Підсумковий та поточний контроль в системі «MOODLE».
		ОК 2. Історія та філософія науки	Лекції, семінари, індивідуальні завдання. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, розповідь, бесіда, ілюстрування, практична робота); методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності (дискусія, творчі вправи); методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (усний, письмовий). Репродуктивний стиль навчання, проблемне навчання, аргументація: єдність методологічного, соціального, психологічного та методичного аспектів, аналіз філософських проблем профільних наук на заняттях з філософських дисциплін.	Усний (опитування), письмовий (контрольні роботи, реферати), тестовий контроль. Практична перевірка, самооцінка, екзамен.
ПРН 5. Уміти продуктивно працювати в команді, відігравати за потреби провідну роль в організації командної роботи, у тому числі, у міжнародній та мультикультурній групі.	☐	ОК 1. Іноземна мова	Усне опитування, виконання вправ, завдань, проведення тестування, ситуаційні завдання, аудіювання. Словесні – бесіда, розповідь, пояснення, диспут; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – вправа, практична робота; за рівнем пізнавальної активності пояснювально-ілюстративні методи (лекція, пояснення, бесіда); методи проблемного викладу матеріалу (евристична бесіда); дослідницькі методи (узагальнене педагогічне спостереження); наочні методи (мультимедійний); практичні методи (практичні заняття)	Усний: одномовний (безперекладний) та двомовний (перекладний) письмовий (контрольні роботи, диктанти, анотації до статей), тестовий контроль; виконання індивідуальних робіт
		ОК 3. Сучасні освітні технології та наукова дипломатія	Лекції (оглядова, проблемна). Пояснення. Лекція-демонстрація (майстер-клас). Виконання вправ. Виконання практичних завдань (кейс-метод). Дискусія. Обговорення. Самостійна робота з літературними джерелами	Семестровий контроль: екзамен Поточний контроль: усне опитування, письмові і контрольні роботи.